

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT MEZIOBOROVÝCH STUDIÍ BRNO

Ztráta motivace drobných podnikatelů je skrytý sociální problém

Antonín Zimčík

Bakalářská práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDIÍ BRNO

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Institut mezioborových studií Brno
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Antonín ZIMČÍK**
Osobní číslo: **H108351**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Ztráta motivace drobných podnikatelů – skrytý sociální problém**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno dle pokynů obsažených v materiálu IMS "Metodika psaní odborného textu a výzkum v sociálních vědách" (IMS 2009). Případně podle dalších materiálů, z nichž některé jsou obsaženy v literatuře připojené kátomuto studijnímu textu. Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky práce budou pravidelně konzultovány sávedoucím bakalářské práce.

S vědomím těchto zásad a po konzultaci s vedoucím bude práce zaměřena:

- na příčiny získání a ztráty motivace v podnikání,
- na sociální rizika vznikající v důsledku ztráty motivace drobných podnikatelů,
- na možnosti působení sociální pedagogiky při odstraňování příčin ztráty motivace.

Součástí práce bude sociologické šetření zaměřené na získání a ztrátu motivace při podnikání.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Buriánek, J. Sociologie pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Fortuna, 2001.

Čačka, O. Psychologie vrstev duševního dění osobnosti a jejich autodiagnostika. Brno: Doplněk, 2002.

Čáp, J. Psychologie mnohostranného vývoje člověka. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990.

Matoušek, O. a kol. Základy sociální práce. Praha: Portál, 2001.

Nakonečný, M. Emoce a motivace. Praha: UK, 1973.

Další literatura bude obsažena v Projektu bakalářské práce a průběžně doplňována během práce na tomto textu.

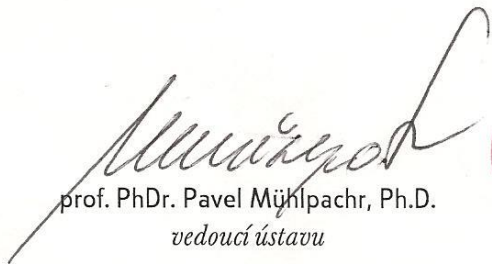
Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Antonín Řehoř, CSc.**

Institut mezioborových studií

Datum zadání bakalářské práce: **16. března 2012**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2013**

V Brně dne 16. března 2012

prof. PhDr. Pavel Mühlpachr, Ph.D.
vedoucí ústavu

doc. Ing. Antonín Řehoř, CSc.
vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Antonín Zimčík
jméno, příjmení studenta

.....
Podpis

V Brně 30. 03. 2013

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce *Štráta motivace drobných podnikatelů o skrytý sociální problém* pojednává o stavu současné společnosti. Pozornost je věnována skupině drobných podnikatelů, kteří v důsledku chybného nastavení norem ztrácejí motivaci.

První část je zaměřena na teorii motivace. Jsou zde využity poznatky psychologů a odborníků na teorii řízení. Druhá část se zabývá příčinami vzniku motivace drobných podnikatelů a odhaluje hlavní příčiny ztráty motivace. Závěr hodnotí situaci a predikuje, na které směry budoucího vývoje. Poukazuje na sociální rizika, důchodovou chudobu, ukončení sociálního smíru a další možné patologické důsledky.

Klíčová slova: Motivace drobných podnikatelů, získání motivace, ztráta motivace, odměny, tresty, vliv médií, zdravotní stav, nedorozumění v partnerském vztahu, splnění cíle, náhoda, štěstí, právo, krize kontroly, byrokracie, konkurence, vzkopávání, eroze lovení, odcizení, sociální riziko, bankrot, sociální smír, ekonomický nástroj.

ABSTRACT

This bachelor thesis *The Lost of Motivation of Small Businessman: A Hidden Social Problem* describes the state of current society. The main focus of this thesis is on a group of small businessmen who lose their motivation because of the incorrect settings of laws.

The thesis is divided into several parts. The first part is summarizing different theories of motivation. Knowledge of psychologist and professionals of leadership theory is used. The second part of the thesis is discussing the reasons for the motivation gain for small businessmen and discover the reason of motivation loss. Finally, the thesis tries to conclude the current situation and predicts some of the possible future developments. It points out the social risks, end of the social peace and other possible pathological consequences.

Keywords: motivation of small businessmen, motivation gain, motivation loss, treats, punishments, impact of media, health, misunderstanding in the relationship, goal achievement, coincidence, luck, right, crisis of control, bureaucracy, competition, age, redistribution, disaffection, social risks, bankruptcy, social peace, economical tools.

Prohlá-uji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Brn 30. 3. 2013

Pod kování

Děkuji za hodnotné rady, odborné vedení a konzultace během své práce panu doc. Ing. Antonínu Šehořovi, CSc. Mé podkování patří také rodině, která mi umožnila najít dostatečný čas.

OBSAH

ÚVOD	9
-------------------	----------

I. TEORETICKÁ ÁST

1. Motivace k podnikání	12
1.1 Základní pojmy	12
1.2 Neznám j-í teorie motivace	16

II. PRAKTICKÁ ÁST

2. Příiny získání a ztráty motivace drobných podnikatel	19
2.1 D vodu vedoucí k zahájení podnikání.....	20
2.2 D vodu vedoucí ke ztrát motivace drobných podnikatel	26
2.2.1 Vliv médií	26
2.2.2 Vliv zdravotního stavu	32
2.2.3 Nedorozum ní v partnerském vztahu.....	34
2.2.4 Vliv dosažení ó spln ní cíle	35
2.2.5 Vliv práva	36
2.2.6 Krize kontroly	41
2.2.7 Vliv byrokracie	44
2.2.8 Pokles poptávky, nedostatek zakázek, konkurence, vliv cen.....	46
2.2.9 Vliv odcizení.....	48
2.2.10 Vliv v ku.....	50
2.2.11 Vliv náhody a -t stí.....	51
2.2.12 Vliv ztráty motivace na politickou orientaci.....	52

ZÁV R.....	53
-------------------	-----------

Seznam použité literatury	56
Seznam použitých symbol a zkratk.....	599
Seznam tabulek.....	60
Seznam graf	61

Úvod

D vodem pro výběr tématu mé bakalářské práce je určitá osobní nespokojenost se stavem současné společnosti. V práci se budu zabývat skrytým sociálním problémem, který je mně blízký osobně i profesně. Je třeba odvtví, kde lze uplatnit sociální pedagogiku, a drobné podnikání patří mezi ně. Domnívám se, že drobní podnikatelé jsou poměrně velkou skupinou lidí, kterou lze dle mého subjektivního pohledu přirovnat k plebejcům ve starověkém Římě. Jsou pod neustálým konkurenčním, ekonomickým a byrokratickým tlakem. Na jejich motivaci negativně působí nekvalitní a často marní se zákony, svévolné výklady norem, manipulace medií, neúelné hospodaření státu s trvale prázdnou státní pokladnou. Stát bere podnikatelům finance i motivaci pracovat. Motivaci pracovat bere i těm, kteří finance od státu bezpracně získávají a pomoc státu ani nepotřebují. Různé formy neúelného přerozdělování prostředků, kdy jsou zvýhodňovány mocenské elity, nepřízřiví občané a vybrané firmy, vedou k poškození celé společnosti. Společnost se odklání od lidské přirozenosti a neeší příslušného stavu.

Mnoho situací se v průběhu vývoje lidstva opakuje a vede k totalitě. I současná demokracie se v důsledku chybných rozhodnutí vládních elit může zvrhnout v totalitu. Stát má příliš mnoho chudých a nezaměstnaných. Současně produkuje příliš mnoho nezasloufiených bohatých, kteří si hospodaří se státními financemi jako se svými. Soukromý sektor je likvidován nevládními podmínkami pro podnikání. Domnívám se, že bez návratu k podstatě problém nedojde ke zlepšení situace.

Dle mého názoru jsou nastaveny chybné hranice téměř ve všech oborech současné společnosti. Pokud se všichni nezměníme, dojde v určitém časovém úseku k zániku západní společnosti, tak jak ji známe. Vládnoucí elity, ani mnozí občané nepovažují současnou situaci za příslušnou, neuvdomují si její stav. V oficiálních statistikách, které uvádějí, že si žijeme velmi dobře. Nevnímají rostoucí chudobu, nevnímají změny hodnot v rodinách, náchylnost rodin k výkyvům jakéhokoliv druhu. Chybí rodinná soudržnost, která je nahrazována kariérou a konzumem. Představitelé státu nereagují na obecně známé znaky úpadku společnosti, státu i firem. Stát, který má trvale prázdnou státní pokladnu, nemůže uplatnit vládu šukru a biotě, a proto s rostoucí nespokojeností

obyvatel m ě být uplat ōvána pouze zásada šbi eŃ, jelikoŃ ŃcukrŃ není (finan ní zdroje nejsou). Emanuel RádĽ prohlásil: *š Jak zachránit civilizaci p ed rozkladem? To je zoufalá otázka na-í doby, tím zoufalej-í, Ńe lidé necítí nebezpe í.Ń*¹

Cílem mé práce je popsat nejzávaŃn j-í problémy drobných podnikatel , objasnit situaci, jak drobní podnikatelé vnímají stát, právo, státní správu, zvyŃhod ōvání politik , profesních skupin a p erozd ōování státních prost edk . Sou asn upozorním na sociální rizika vznikající v d sledku ztráty motivace drobných podnikatel a specifikuji p í iny získání a ztráty motivace v podnikání. V záv ru zhodnotím moŃnosti p sobení sociální pedagogiky p i odstra ōvání p í in ztráty motivace v podnikání.

V první ásti se budu v novat obecné teorii motivace, kde vymezím základní pojmy vztahující se k tématu. Ve druhé, praktické ásti blíŃe popí-u a rozeberu konkrétní p í iny ztráty motivace drobných podnikatel . Budou zde uvedeny konkrétní p í pady z mé praxe a názory vybraných drobných podnikatel . Pro zji- ōvání názor podnikatel jsem p i svém -et ení pouŃil metodu rozhovoru.

¹ RádĽ Emanuel: www.cs.wikipedia.org/wiki/Emanuel_R%C3%A1dĽ

I. TEORETICKÁ ÁST

1. Motivace k podnikání

Lidé a mezi n pat í i drobní podnikatelé zam ůjí své chování na ur itý cíl. K dosažení vyty ených cíl pot ebují ás a energii. Používají ásto slovo motivace, aniž by se zamysleli nad jeho významem. Motivace je d ležitá p í v-ech lidských ěinnostech (pokud mají být úsp -n dokon eny a mají být spln ny stanovené cíle).

Je známo mnoho teorií motivace. V psychologické v d je motivace definována jako proces, který determinuje zam ení, sílu a ás trvání chování. S motivací souvisí dal-í termíny jako motivování, motiv, pot eba, chování, hodnota, zdroj motivace, ideje, postoje, p esv d ení, emoce, spravedlnost, moc, poslu-nost, výkon, sex, úsp ch, neúsp ch a dal-í.

1.1 Základní pojmy

Motivace je slovo odvozené z latinského **motivus** (movere ó pohybovat). Motivaci v nuje pozornost mnoho psycholog , ze sou asných jsou to zejména Milan Nakone ný, Franti-ek Vízdal, Otto áka a dal-í.

Brn nský psycholog F. Vízdal uvádí: *šMotivace je proces a sou asn í souhrn hybných sil, nebo-li motiv , které energizují (aktivují) a usm r ují chování, ur ují jeho intenzitu (míru úsilí vynaloženého na dosažení cíle) a délku jeho trvání. Takto navozené chování sm ůje k uspokojení ur ité pot eby, které je doprovázeno emo ním profitkem, který slouží jako signál ur ité pot eby a stimuluje chování zam ené na její uspokojení.*² Dále vysv tluje, *šsociální motivace je proces, který zam ůje lidské chování k dosažení ur itého cíle a jako takové se vyzna ůje ur itou intenzitou a trváním v ase (trvá, pokud není dosaženo p vodního nebo náhradního cíle).*³

*ší Motivace vyjad ůje souhrn v-ech skute ností, které podporují nebo tlumí jedince, aby n co konal nebo nekonal [í]*⁴

² VÍZDAL, Franti-ek, *Základy psychologie*, s. 109.

³ VÍZDAL, Franti-ek, *Základy psychologie*, s. 122.

⁴ Motivace. Informace dostupné na <http://www.cs.wikipedia.org/wiki/Motivace..>

šZákladní d lení motivace:

- vnit ní a vn j-í motivace
- sociální motivace

Vnit ní motivace je výsledek pot eb a zájm lov ka (nap íklad pot eba poznávací, seberealizace). **Vn j-í motivace** je ur ena p sobením vn j-ích podn t (hrozba trestu, mořnost odm ny). **Sociální motivace** je motivace, která se týká sociálního chování.

Zdroje motivace:

- Nesociální popudy ó pot eba jídla, pen z, sexu, spolupráce, soupe ení.
- Závislost ó uznání, interakce, pomoc, ochrana a vedení.
- Afiliace ó fyzická blízkost, pohledy, p átelské chování, p ijímán skupinou rovnocenn .
- Dominance ó být p ijat jako vedoucí, rozhodovat a ídit, mít moc.
- Sex ó intimní vztahy, p ijetí.
- Agrese ó úto it, po-kozovat, ubliřovat jiným lidem.
- Sebeocen ní ó být chválen, obdivován.⁵

Mezi nejd leřit j-í zdroje motivace adíme pot eby, návyky, zájmy, hodnoty a ideály. Pot eba je nejzákladn j-ím zdrojem motivace a dodává nám motiva ní sílu. **šV-echny druhy pot eb jsou východisky motivace a vstupují zpravidla do v domí p i kařlém poru-ení fyziologické homeostázy, i aspekt psychického ekvilibria.⁶**

šMaslowova hierarchie pot eb:

- fyziologické: pot eba kyslíku, potravy, vody, sexu í ;
- jistoty a bezpe í: pot eba ochrany proti nebezpe í a nedostatku fyziologických pot eb;
- p imknutí: pot eba lásky, p átelství, sounáleřitosti ke skupin ;
- úcta, respekt: sebeúcta, vysoké hodnocení, prestiř, zdatnost;

⁵ NAKONE NÝ, Milan, *Sociální psychologie*, s. 182 ó 183.

⁶ A KA, Otto, *Psychologie vrstev du-evního d ní osobnosti a jejich autodiagnostika*, s. 71.

- *poznání: rozumět, dozvídat se nové věci;*
- *estetika: krása, harmonie;*
- *seberealizace: potřeby mít smysluplné cíle, naplnit vlastní potenciál;*
- *transcendence: potřeby spirituální, potřeby splynutí s kosmem.*⁷

Šťastná Maslowova teorie motivace tvrdí, že v případě uspokojení nižší potřeby se stává dominantní potřeba vyvíjet pozornost je pak soustředěna na uspokojení této vyvíjet potřeby (tzv. princip prepotence uspokojování potřeby).⁸

Návyky

Na které činnosti provádíme často a opakujeme je. Pokud je tato opakovaná činnost odměněna, děláme tyto situace automaticky stejným způsobem.

Zájmy

Zájmy lze zařadit mezi naučené motivy, které vznikají a ovlivňují osobnost v průběhu celého života.

Hodnoty

Patří sem věčně, jeho si jedinec váží, hodnoty se v průběhu života mění.

V psychice člověka se projevují **ideály** jako představy dokonalých hodnot. V důsledku životních zkušeností jsou známy redukovány a dochází k jejich změně. Do zdrojů motivace je nutno zařadit ještě **aspirační úroveň** (očekávání vlastních výkonů na základě předcházejících úspěchů nebo neúspěchů v určité oblasti), **postoje, stimuly** (vnější podněty, který podněcuje činnost) a **cíle**. O výše uvedených pojmech pojednávají podrobně ve svých **pracích** psychologové Vízdal (2009) a Nakonečný (2009).

Šobecné principy motivace:

- *Maximalizace příjemného a minimalizace nepříjemného.*
- *Dostrkování a restaurace psychické pohody.*

⁷ VÍZDAL, František, *Základy psychologie*, s. 50.

⁸ GREGAR, Aleš, EHO, Antonín, HUGUT, Zdeněk, *Personální management*, s. 49.

Ztráta psychické pohody je nepříjemná, dochází ke ztrátě psychické pohody a z tohoto důvodu je nutné nastolit p vodní stav rovnováhy.⁹ Signálem je **emo ní profítek**.

Motiv

šMotiv je psychologická pohnutka, d vod, p í ina, uvád ící jedince v innost, která usm r uje a zam íuje jeho cht ní a jednání ů¹⁰

Motiv vyjad ůje obsah uspokojení, které vede k redukci p vodního motiva ního stavu (pot eby). Motivy jsou psychologickou p í inou chování. Za základní formu motiv í pokládáme pot eby. Pot eba je stav nedostatku, nebo nadbytku, co í nás vede k innostem, které tento stav uspokojí. Motivy d ílíme na vrozené (pudové) a na motivy získané v pr íb hu íivota.

Motivování

šMotivování je vn í podn ít, který vyvolává motivaci ím, íe aktivuje n jaký motiv í ů¹¹

Vznik motivovaného chování

Vn í pobídka (stimul, podn ít), nebo vn í ní podmínka vyvolá vznik pot eby (proííváný nedostatek, co má pro ílov ka hodnotu), z pot eby vyplyne motiv (p í ina chování). Motiv vyvolá chování, které vede k uspokojení (redukci) pot eby.

Lidské v domé í nev domé chování je zam íeno na dosaíení cíle. Pot eba u nás vyvolává motivaci.

⁹ NAKONE NÝ, Milan, *Sociální psychologie*, s. 180.

¹⁰ V-obecná encyklopedie 5, Praha: Diderot, 1999, ISBN 80-902555-7-4, s. 250.

¹¹ VÍZDAL, František, *Sociální psychologie I*, s. 122.

1.2 Nejznámější teorie motivace

Teorie instrumentality říká se domnívá, že lidé pracují pouze pro peníze. Motivace k práci vzniká pouze tehdy, pokud budou odměny a tresty provázány přímo s dosaženým výkonem. Nevýhoda této teorie je její založení na systému vnější kontroly, při němž nebere dostatek v úvahu ovlivnění kontroly neformálními vztahy.¹²

Teorie potřeby vychází z poznatků, že chování je motivováno k nastolení rovnováhy neuspokojenými potřebami, které vyvolávají stav napětí a nerovnováhy.¹³

Alderferova ERG teorie:

- Existenciální potřeby (E) – potřeby udržení homeostatické rovnováhy.
- Vztahové potřeby (R) – angažovanost ve vztazích s lidmi v okolí.
- Řídicí potřeby (G) – stimulace úsilí ve svých prospěších, produktivní, tvůrčí činnosti.

McClellandovy potřeby výkonu, spojení a moci:

- Potřeby výkonu – je to potřeba úspěchu při soutěži s ostatními v různých lidských činnostech.
- Potřeby spojení – jedná se o potřebu vzájemné podpory, pomoci a vytváření přátelských vztahů.
- Potřeby moci – je to potřeba kontrolovat, řídit a prosazovat vlastní názor.

Lidé se liší mírou jednotlivých potřeb a jejich potřeby mají různou prioritu. Jedná se o získané potřeby, které hrají důležitou roli při řízení.

¹² GREGAR, Aleš, EHOŠ, Antonín, TÝGUT, Zdeněk, *Personální management*, s. 48.

¹³ GREGAR, Aleš, EHOŠ, Antonín, TÝGUT, Zdeněk, *Personální management*, s. 48.

Kognitivní teorie:

- Teorie očekávání říká, že zde nutný vztah mezi výkonem a výsledkem. Výsledek musí být vnímán jako prostředek k uspokojení potřeb. Čím bude více odměn, tím více bude vynaloženého úsilí k dosažení těchto odměn.
- Teorie dosahování cílů předpokládá, že motivace je vyšší, pokud jsou jednotlivcům stanoveny konkrétní, obtížné, ale splnitelné cíle. Cíle musí být projednány, odsouhlaseny a podporovány vedením.
- Teorie volby chování říká, že lidé volí takové jednání, které maximalizuje uspokojení jejich potřeb. Motivace může být úměrná jen tehdy, pokud vedoucí pochopí hodnoty a orientaci řízených lidí.
- Teorie spravedlnosti říká, že pokud je s lidmi zacházeno spravedlivě, jsou lépe motivováni. Zaměstnanci vnímají spravedlnost v hodnocení i v kariérním postupu. Rovněž chtějí být odměňováni podle svých zásluh v porovnání s ostatními (lepší výkon, lepší odměna).
- Teorie atributů říká, že úspěch, nebo neúspěch může být hodnocen z hlediska schopností, úsilí, obtížnosti a dalších. Chybné popisování úspěchů, i neúspěchů může vést ke ztrátě motivace.

Herzbergova teorie:

Dle ní jsou dva faktory: satisfaktory (motivátory, které motivují pracovníka k vyššímu výkonu) a dissatisfaktory (odstraňují nespokojenost se zaměstnáním, je to prevence).

Výše uvedené teorie od ERG ať po Herzbergovu teorii jsou podrobněji popsány v uvedených textech.¹⁴

¹⁴GREGAR, Aleš; EHOŠ, Antonín; ŽIGUT, Zdeněk, *Personální management*, s. 48 a 52.

II. PRAKTICKÁ ÁST

2. P í iny získání a ztráty motivace drobných podnikatel

V praktické ásti blíffe popí-u a rozeberu konkrétní p í iny získání a ztráty motivace drobných podnikatel . Pro zji- ování názor podnikatel jsem p í svém -et ení pouffil metodu volného rozhovoru. P í rozhovorech s respondenty jsem m l p ípraveny následující otázky:

1. Jaký d vod jste m l k zahájení podnikání?
2. O ekával jste za více úsilí více odm n a zlep- ení finan ní situace?
3. M l jste pot ebu porovnávat své výkony s konkurencí?
4. Máte pot ebu smysluplných cíl ?
5. Domníváte se, fle média manipulují s informacemi o drobných podnikatelích?
6. Má nemoc vliv na Va-i motivaci a výkon?
7. Pracujete v dob nemoci? (Pro pracujete v dob nemoci?)
8. Má vliv na Va-i motivaci p í podnikání nedorozum ní v partnerském vztahu?
9. Poda ilo se Vám dosáhnout hlavního cíle podnikání?
10. Má sloflitost a asté zm ny zákon vliv na Va-i motivaci p í podnikání?
11. Máte d v ru ve státní instituce?
12. Poci ujete p í podnikání nadm rnou byrokratickou zát fl?
13. Poci ujete nedostatek zakázek?
14. Odcizil se Vám n kdo od doby, kdy jste za al/a podnikat?
15. Máte obavy z budoucího vývoje spole nosti?
16. Ztrácíte motivaci podnikat?
17. Má v k vliv na Va-i motivaci p í podnikání?
18. Hodnotíte úsp chy, nebo neúsp chy p í podnikání hlediskem náhody nebo -t stí?
19. Má ztráta motivace vliv na Vá- politický názor?

Rozhovory byly vedeny **individuáln** . Dotazovaní respondenti m li dostatek **asu** a prostoru pro nenásilné volné sd lení svých názor , motiv , p esv d ení, zájm , pot eb, politické orientace a zku-eností. V p ípad zásadních problém jsem pofládal

respondenty o upesnění míry stavu (etnosti, intenzity) pomocí pítibodové posuzovací stupnice. Při vedení rozhovorů jsem položil další dotazy, které se týkaly nedostatku zakázek a konkurence vzniklé v důsledku poskytování dotací. Výsledky rozhovoru jsem po ukončení zaznamenával do deníku.

Při etnění byly dodrženy fáze rozhovoru o **úvod** (společenské fráze), v rámci kterého jsem navodil příjemnou atmosféru a u dotazovaných pocit klidu, jistoty a bezpečí. V průběhu rozhovoru jsme dospěli k **jádro**, kde byly zodpovězeny mé dotazy, a posléze k **závěru** rozhovoru.

Slofení respondent :

Pohlaví	8 mužů , 2 ženy
Věk	20-30 1krát, 30-40 5krát, 50-60 3krát, 60-70 1krát
Obor podnikání	stavebnictví 3krát, cestovní ruch 4krát, projektivníinnost 1krát, nákup a prodej zboží 1krát, zemědělnictví 1krát
Forma podnikání	OSV 4krát, spol. s r. o. 6krát
Rodinný stav	ženatý 5krát, rozvedený 4krát, svobodný 1krát
Počet zaměstnanců	1 až 15
Vedení účetnictví	podvojně 7krát, 1krát paušál 60 %, 2krát daňová evidence (dříve jednoduché účetnictví)

2.1 Důvody vedoucí k zahájení podnikání

Důvody pro zahájení podnikání jsou různé. V podnikání se promítá více teorií motivace. Podnikatelské záměry se v průběhu podnikání vyvíjejí, mění. Za účelem zajištění cílů se mění strategie řízení i způsob motivace. Nejedná se jen o jednu určitou teorii, ale o kombinaci různých teorií v závislosti na vnitřních a vnějších podmínkách, které na osobnost podnikatele působí.

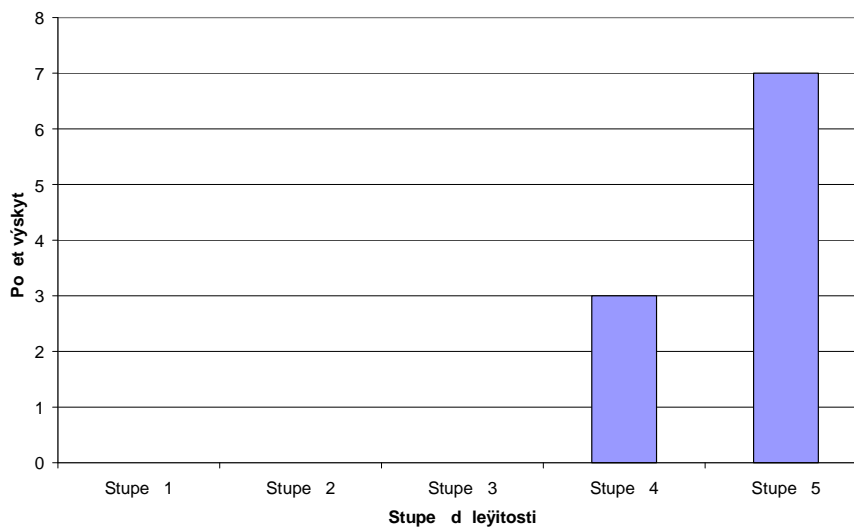
Provedl jsem etnění u deseti drobných podnikatelů, kteří uvedli následující důvody, jež je motivovaly k zahájení podnikání:

Základní údaje

Získání finančních zdrojů (ekonomická funkce) pro zabezpečení (zajištění) sebe a svých rodin (bydlení, stravování, oblečení). Jedná se o zajištění biologických potřeb a potřeb bezpečí (prvního a druhého stupně hierarchického modelu lidských potřeb A. Maslowa).

Otázka: Očekával jste za více úsilí více odměn a zlepšení finanční situace?

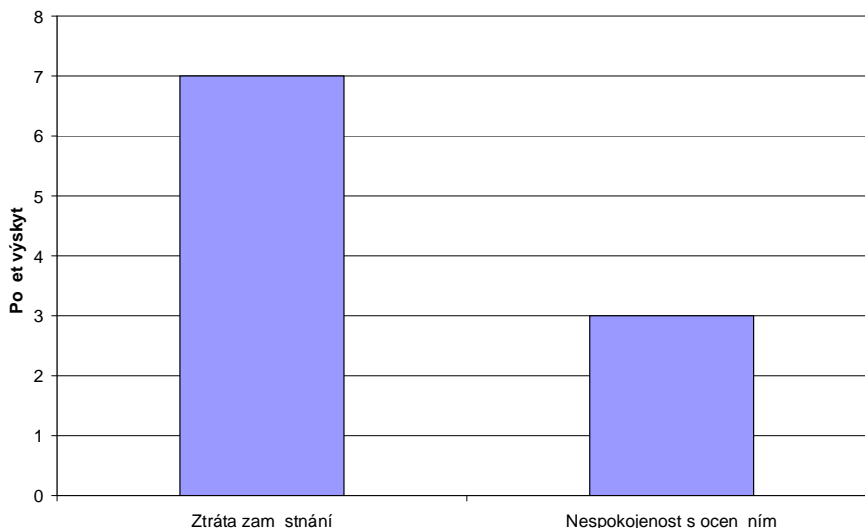
Výsledek: Všichni respondenti očekávali za více úsilí více odměn a zlepšení finanční situace. Předpokládali, že při dosažení vyššího výkonu dosáhnou lepších výsledků v zabezpečení rodiny finančními zdroji (jedná se o princip kognitivní teorie motivace o teorii očekávání). Tento údaj uvedlo všech deset dotazovaných osob. Intenzita: u sedmi osob stupeň 5, u tří osob stupeň 4 na pětibodové stupnici.

Graf 1: Pohled rozložení důležitosti získání finančních zdrojů

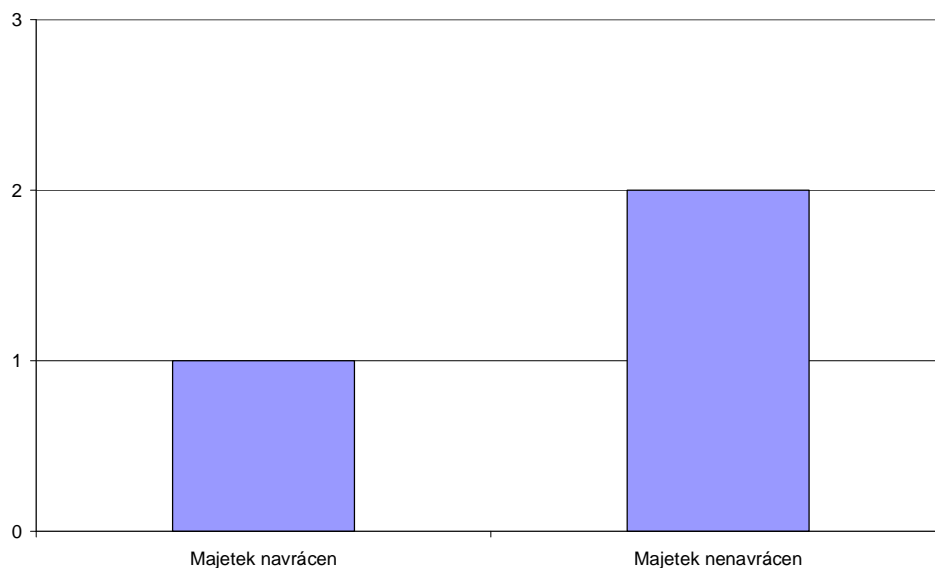
Získání nového uplatnění po ztrátě zaměstnání (první, druhý, čtvrtý stupeň hierarchického modelu lidských potřeb A. Maslowa) – sedm dotazovaných uvedlo, že vzhledem k privatizaci docházelo v podnicích, kde pracovali k propouštění. Považovali podnikání za rychlou možnost pro zajištění rodin. Souasně chtěli dokázat sobě a svému okolí, že situaci (podnikání) zvládnou.

Ti respondenti měli neshody na pracovišti s nadřízenými nebo kolegy kvůli tomu, že jejich práce nebyla dostatečně oceněna morálně ani finančně. Jejich výkony a práci si přivlastňovali jiní (nejblíže nadřízení). Nadřízení postupovali v rozporu s kognitivní teorií o teorií spravedlnosti. Zaměstnanci vnímali odměňování a kariérní postup jako nespravedlivé.

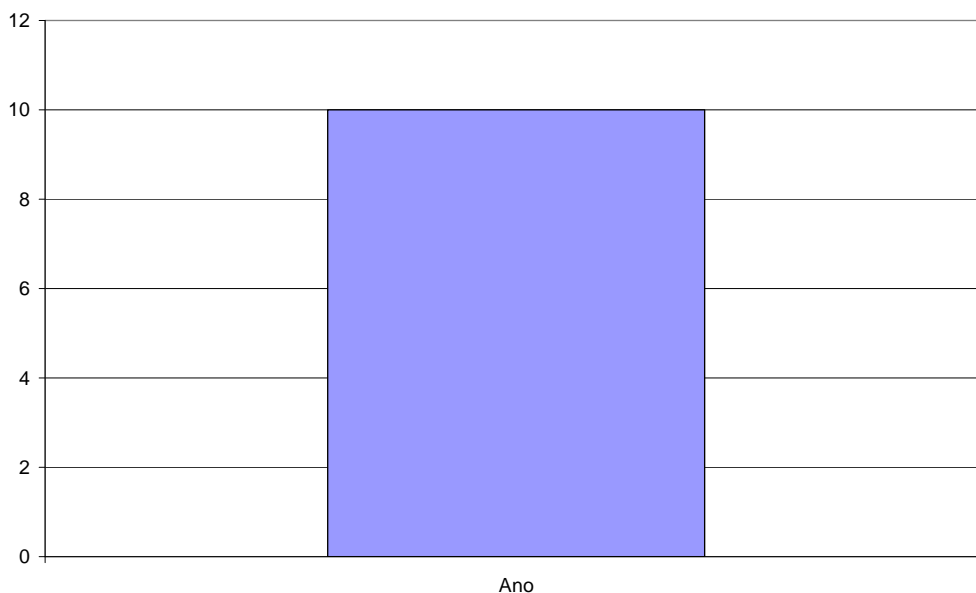
Graf 2: Rozložení důvodů k zahájení podnikání

Vrácení majetku v restitucích – po roce 1990 byl vrácen majetek jednomu respondentovi. Tento respondent se musel o majetek postarat a patřil mezi ty respondenty, jejichž výsledky práce si přivlastňovali jiní.

Graf 3: Navrácení majetku v restitucích

Získání samostatnosti a nezávislosti na zaměstnavateli. Jedná se o druhý stupeň modelu lidských potřeb A. Maslowa (bezpečí (být zajištěn, být v klidu) a čtvrtý stupeň (úcta, respekt, potřeba sebe sama, vlastní hodnoty a zdatnosti).

Graf 4: Touha po samostatnosti a nezávislost

Jak ukazuje graf 4, všech deset dotazovaných chtělo zahájení podnikání vyřešit celkovitě svou zaměstnanost a zbavit se závislosti na jiných.

Maximalizace výkonu, porovnání s výkony jiných. *Špirální úroveň, souhrn o očekávání a nárok na vlastní budoucí výkon v určité oblasti.*¹⁵

Soutěžení (motivální funkce, která zvyšuje výkon a vítězí přináší radost (čtvrtý stupeň potřeb dle Maslowa). Jedná se rovněž o potřebu výkonu v McClellandově teorii.

Na otázku číslo 3, odpovědělo všech deset respondentů, že v začátcích podnikání měli potřebu porovnávat své současné i budoucí výkony s konkurencí s cílem dosáhnout lepších výsledků než konkurence (potřeba výkonu v McClellandově teorii).

Seberealizace (jeden z motiválních prvků, potřeba naplňovat svůj potenciál a mít smysluplné cíle (sedmý stupeň potřeb dle Maslowa). Věch deset respondentů

¹⁵ VÍZDAL, František, *Techniky poznávání osobnosti*, s. 15.

m lo pot ebu seberealizace a smysluplných cíl .

Nad-ení z uvoln ní pom r po revoluci v roce 1989 m lo v-ech deset respondent .

Vlastní zku-enost

K podnikání jsem se rozhodl z d vodu obav o materiální zabezpe-ení své rodiny. Podnik, v kterém jsem pracoval, postupn privatizoval jednotlivé závody a provozy. Byl jsem vmanipulován do situace, kdy jsem m l možnost provozovnu koupit (za ít v ní podnikat) a tím si udržet práci, nebo ukon-ít pracovní pom r a zam stnání hledat v jiné organizaci. Jednalo se o pom rn stresovou situaci, která ve mn vyvolala pocit ekonomického ohrofení, pocit nejistoty. Nejistota a ohrofení vyvolaly pot ebu znovunastolení psychické pohody (minimalizace nep íjemného).

Provozovnu jsem koupil a za al podnikat. Hlavní p í inou pro motivaci podnikat byla pot eba bezpe í (druhý stupe Maslowovy pyramidy). Tato pot eba byla po celou dobu podnikání na p edním míst , spole n obecným principem motivace ó maximalizací p íjemného a minimalizací nep íjemného. V pr b hu podnikání se objevilo postupn mnoho dal-ích motiva níh d vod , které odpovídají motiva ní m teoriím.

Každé chování je motivováno neuspokojenými pot ebami (**teorie pot eb**). Každá neuspokojená pot eba ve mn vyvolávala motivaci ji uspokojit, sou asn platil princip *šprepotence uspokojování pot eb*õ. Je p írozené, fle lov k v íivot up ednost uje uspokojení níř-ích pot eb (jídlo, pití, teplo, ochrana, bezpe í, láskaí) p ed uspokojením pot eb vy-ích, nap íklad pot eba estetiky.

I p í odm ování zam stnanc bylo nutno brát v potaz jejich pot eby dle Maslowovy pyramidy. Zam stnankyn nemohla být spokojena s mimo ádným bonusem ke mzd (zájezd do divadla), protofle ji tířily problémy se zaplacením nájmu za bydlení nebo splátky dluhu, jelikoř v rodin m li jen jeden p íjem ó manřel byl nezam stnaný a nepobíral podporu. Jiná zam stnankyn byla spokojena, nebo problémy s nájmem a dluhy nemá. Z uvedených d vod jsem e-il bonusy a odm ny individuáln , dle skute ných pot eb zam stnanc . Hierarchický model lidských pot eb A. Maslowa je tedy platný a pouřitelný v b řném íivot í drobném podnikání.

Pokusím-li se zhodnotit své podnikání Alderferovou ERG teorií, docházím

k tomuto záv ru:

E pot eby (existen ní) jsou nejd lefit j-í pro podnikatele i zam stnance. Podnikání musí vytvo it finan ní zdroje na existen ní pot eby (jídlo, bydlení). Krom platu a výhod jsou nutné nap íklad pracovní podmínky. Výhody a pracovní podmínky jsou dle mého názoru mén d lefité neř plat.

R pot eby (vztahové) se realizují ve vztazích mezi podnikatelem, zam stnancem a zákazníkem. P i podnikání m uspokojoval vztah se zam stnanci, ale i se zákazníky, kte í m li d v ru v nás. Sdíleli s námi své řivotní radosti i starosti a m li jsme pocit vzájemnosti.

G pot eby (r stové) ó u sebe i u zam stnanc jsme registrovali tv r í a produktivní r st, v etn pot eb dosáhnout vy-ích cíl .

P i podnikání jsem m l **pot ebu úsp chu** (výkonu) ó být lep-í neř konkurence, mít lep-í výkon, **pot ebu moci** (kontrolovat, ovliv ovat a ídit jiné), ale také **pot ebu spojenectví** a spolupráce s jinými. Tyto pot eby jsem získal b hem pracovního pom ru a podnikání. Jejich intenzita se v pr b hu asu m nila.

V pracovním a podnikatelském řivot jsem byl motivován vřdy, pokud byly podmínky v odm ování spravedlivé. Docházelo-li k situaci, p i níř hrozilo více trest neř odm n, dostavila se ztráta motivace. Velmi d lefitou roli hraje atribu ní hodnocení úsp ch a neúsp ch . Z tohoto hodnocení nelze vylou it roli ř-t stíř. Tomuto ř-t stí je v-ak nutno pomoci úsilím, nasazením, vřdrří a citeř pro obchod.

P i podnikání jsem hodnotil úsp chy a neúsp chy. Pravideln jsem provád l analýzu silných a slabých stránek firmy. Moji motivaci v podnikání ovliv ovalo nau ené sociální chování ó **získávání odm n, vyhýbání se trest m**.

Velkým zdrojem motivace pro mne bylo zvládnutí v-ech úkol , spokojenost zákazníků a jejich pochvala. Nejv t-ím zdrojem energie v podnikání byla moje manželka a rodina.

2.2 D vody vedoucí ke ztrátě motivace drobných podnikatelů

2.2.1 Vliv médií

Média v honbě za sledovaností uměle vytváří neobjektivní pohled na podnikatele. Pokud se dopustí osoba nějakého trestného činu a tato osoba je podnikatel, bývá v TV během reportáže několikrát zdůrazněno, že se jedná o podnikatele. Pokud se dopustí trestného činu Rom, odborář, zaměstnanec, tak ke zvýraznění nedochází (přestože spousta trestných činů mají na svém domě zaměstnanci, kteří jsou souasně odboráři nebo Romové). Informace v médiích jsou často překrucovány, což následně vyvolává u lidí podnikatelů závist a odpor. Média poškozují status podnikatelů (bažantového stylu) a rozdělují společnost. Média rovněž málo vysvětlují podstatu problémů.

Příklad 1:

V měsíci lednu 2013 se objevily informace v tisku: *Šve srovnání s okolními zeměmi odvedou živnostníci v roce 2013 nejméně peněz do státní kasy v Česku. Česká Republika má nejvyšší rozdíl v odvodech živnostníků a zaměstnanců. Uvádí zde, že z 360 000 Kč odvede živnostník 12,6 % a zaměstnanec 43,4 %.*¹⁶

Podobná tvrzení používají poměrně často odbory i státem placení zaměstnanci. S výše uvedenými názory nesouhlasím, jelikož argumenty jsou populisticky zmanipulované. Populisté často porovnávají neporovnatelné údaje, které neodhalují skutečnost. Z tohoto důvodu jsem sestavil následující tabulku, která srovnává platbu zaměstnance a živnostníka (OSVČ).

¹⁶ STRNADOVÁ, Barbora, Čeští živnostníci mají nejvyšší daně, balíček to nezmenší, *Hospodářské noviny*, 2. 1. 2013, s. 4.

		OSV	ZAM STNANEC	ROZDÍLY
P ÍJMY = hrubá mzda		360 000,00	360 000,00	
VÝDAJE				
SP + ZP	11 %		39 600,00	623 400,00
SP + ZP zam stnavatel	24 %		86 400,00	
základ dan = superhrubá mzda		360 000,00	486 000,00	
SP + ZP (základ = 1/2 základu d = sup.)	35 %	63 000,00		
DA p ed slevou	15 %	54 000,00	72 900,00	
sleva na dani		24 840,00	24 840,00	
DA PO SLEV		29 160,00	48 060,00	18 900,00
ISTÝ P ÍJEM		267 840,00	272 340,00	4 500,00

Tabulka 1: Srovnání odvod zam stnance a OSV

Srovnatelný údaj je hrubá mzda zam stnance a základ dan u fiivnostníka. Z tabulky 1 vyplývá, že OSV odvede do státní pokladny (po da ových slevách) ze základu dan , který činí 360 000 K , částku 92 160 K . Zam stnanec odvede do státní pokladny ze stejné částky 87 660 K , což je o 4 500 K mén e než OSV (neuplat ující výdaje pau-álem). Média zcela zám rn pouflívají srovnání s da ovým pau-álem u fiivnostníka, který provádí administrativní práce (tyto práce provádí s minimem náklad , nikoho nezam stnáváí). Tento pau-ál si v-ak nem že dovolit uplat ovat v t-ina OSV , která má vy-í náklady (je zam stnavatelem a má zam stnance, platí spot ebu energií, nájemné, nákup zboží a suroviní). Média i populisté zapo ítávají zam stnanci platbu, kterou neplatí zam stnanec, ale zam stnavatel (sociální a zdravotní poji-t ní, které je ve vý-i 86 400 K , což je 24 % z hrubé mzdy zam stnance). Tato částka se p ípisuje zam stnanci, ale **ve skute nosti ji platí zam stnavatel**, v tomto p ípad OSV . Vzhledem k tomu, že částku odvod za zam stnavatele musí OSV zaplatit i pokud je ve ztrát a bez zakázek, **považuji tuto platbu na rozdíl od médií za platbu, kterou hradí OSV . Pokud by ji OSV nezaplatila, stát by si uplatnil částku na majetku OSV , jelikož tato ru í za svoji innost celým svým majetkem.**

Z uvedeného vyplývá, že platby OSV a platby zam stnanc jsou srovnatelné. K optickému klamu dochází tím, že platby, které hradí zam stnavatel, jsou p ípisovány zam stnanc m.

Za zaměstnance státu je částka ve výši 24 % šuhrazena o státem. Stát je ve šztrát ě, na úhradu **platby šza zam stnavatele** ě si musí p j it (jelikofl není schopen pokrýt chod státu z p íjm , které má). Tato platba (24 %) je v-ak evidována jako platba zam stnance. Pokud bych se vyjád il populisticky, bylo by mé tvrzení: *šPro státní pokladnu nemá fládný význam platba za odvody mezd (sociální a zdravotní poji-t ní) z platu státního zam stnance, protofle v reálu ve státní pokladn nep ibude fládná hodnota, jelikofl o stejnou ástku byl zvý-en dluh. ě*

flivnostník je trestán tím, fle za každé pracovní místo, které vytvo í, musí odvést do státního rozpo tu 24 % hrubé mzdy zam stnance a následn je médii a populisty oso ován, fle odvádí do státního rozpo tu málo financí. Domnívám se, fle flivnostník, který odvede minimum financí státu, je pro stát v t-ím p ínosem nefl státem placený zam stnanec, **jehofl místo bylo um le vytvo eno, je nadbyte né, neú elné (bylo vytvo eno špro p átele p átel ě)**. flivnostník ale neplatí jen da z p íjmu, sociální a zdravotní poji-t ní. Stát i m sta mají z flivnostníka je-t dal-í p ímé i nep ímé p íjmy.

Uvádím n kolik p íklad plateb flivnostníka provozujícího hotel. Jsou to: DPH, da z nemovitosti, sociální a zdravotní poji-t ní za zam stnance, poplatek z ubytovací kapacity, láze ský poplatek, poplatek za svoz odpadu. Dal-í platby, ze kterých má stát zprostedkovaný p íjem, jsou platby za vodné, sto né (dodavatelé odvedou DPH, da z p íjmu, sociální a zdravotní poji-t ní), platba za elektrickou energii, plyn, revize poflární, revize komín , revize bezpe nosti práce, koncesioná ské poplatky T, poplatky Intergramu, OSA, úroky z úv ruí

flivnostník je oproti zam stnanc m znevýhodn n je-t v následujících zálefitostech:

P estofle si platí sociální a zdravotní poji-t ní má nárok na nemocenskou afl po 21 dnech nemoci (21 dn je bez ekonomického p íjmu). Pokud je nemocen zam stnanec, po 3 dnech dostává nemocenskou, kterou hradí zam stnavatel (drobný podnikatel) afl do 22. dne nemoci. Podnikatel musí vytvo it finan ní prost edky k zaji-t ní zdroje k vyplacení této dávky. Pokud onemocní sou asn se zam stnancem i jeho zam stnavatel (flivnostník ó drobný podnikatel), nastává situace, kdy je zam stnanec doma ó lé í se a má jistý p íjem a flivnostník pracuje (v dob nemoci), aby zajistil zdroj financí na šnemocenskou ě zam stnance a sám

nemá žádný příjem po dobu 21 dn nemoci.

Pokud převedu tuto situaci na výše uvedenou tabulku pro srovnatelném příjmu 360 000 Kč /rok, je výsledek následující:

- **řivnostník zaplatí pojistovněm za sociální a zdravotní pojistní zaměstnanec 86 400 Kč /rok, pojistovna hospodárně neúspěšně (například vysoké platy manažerů, dovolená nad rámec, předražené zakázky), proto není schopna hradit nemocnému zaměstnanci prvních 21 dn nemoci.**
- **řivnostník zaplatí pojistovněm za sociální a zdravotní pojistní 63 000 Kč /rok. Šodm nouě řivnostníkovi je, že pokud onemocní angínou, chřipkou, nachlazením, nemá nárok na šnemocenskou (takže zůstává od 1. do 22. dne nemoci bez prostředků). Současně musí vytvořit finanční zdroje na platbu mezi 3. a 22. dnem zaměstnanci, takže v době své nemoci pracuje (s touto situací mám osobní zkušenost z devatenácti let podnikání).**
- **Zaměstnanec zaplatí pojistovněm 39 600 Kč /rok, pojistovna mu za dobu nemoci do 22. dne nemoci nevyplatí žádnou šnemocenskou. Tuto musí uhradit řivnostník o zaměstnavatel.**

Zatímco řivnostník nemá nárok na dovolenou, zaměstnanec na ni nárok má.

Sociální politika státu neplní v řivnostníkovi ochrannou funkci, protože jsou znevýhodněni oproti jiným skupinám (zaměstnancům). Míra přerozdělování oslabuje iniciativu k podnikání a společně s mediálním tlakem tlumí ekonomickou motivaci drobných podnikatelů. Současně s ekonomickou krizí se ocitne mnoho OSV v ohrožení chudobou.

Média nechtějí nebo nejsou schopna zhodnotit situaci z více pohledů. Dle mého názoru lze očekávat zvýšení daní a zprůsvětlení kontrol řivnostníkovi. Hranice bude po mediálním tlaku posunuta směrem k neúspěšnosti a nehospodárnosti, tj. směrem ke zvýšení odvodů pojistovněm.

Mediální nátlak na řivnostníky je velký a lze jej zhodnotit analýzou produktivnosti medií. Podobný mediální tlak byl například před bombardováním Londýna za druhé světové války. Bombardování vždy přecházela kritika Britů v německém tisku.

Příklad 2:

Sponzorské dary. Nasetkal jsem se v médiích s vysvětlením, jak probíhá sponzorování. Je obecně vytvářena atmosféra, že ze sponzorského daru má především prospíchat podnikatel, jelikož si jej tzv. odepíše z daní (takže o nic nepíje). Ve skutečnosti se odepíše pouze daňový základ, to znamená, že jestliže daruje OSV například 10 000 Kč, neplatí z této částky daň. Pokud sponzorský dar nedá, zaplatí daň 15 % + sociální a zdravotní pojištění. Zbytek může použít pro svou potřebu. Pokud se rozhodne například nákupem počítače v hodnotě 10 000 Kč, sníží základ daně o 10 000 Kč a neplatí z ní daň, podnikatel má k dispozici počítač, který je majetkem OSV.

Vlastní zkušenost

Dříve jsem sponzoroval domácí fotbalový tým, každoročně jsem kupoval dresy a jiné vybavení v hodnotě kolem 40 000 Kč. Jednou při zápase svého týmu, když jsem byl na tribuně fotbalového stadionu (tým hrál v dresech, které jsem financoval), jsem uslyšel rozhovor předsedy fotbalového klubu s vysokým státním úředníkem. *Š máte hezké dresy, kdo Vám je koupil?* řekl onen úředník. Předseda ukázal na mne a odpověděl: *Štámhle ten zbohatlík.* Přitom si neuvědomil, že ho slyším.

Abych mohl dát sponzorský dar, musím nejdříve tvrdě pracovat, vydlat prostředky. Tyto prostředky se dají využít úplně jiným způsobem na sponzorství. Uvedená v této kapitole vedla ke **ztrátě motivace** sponzorovat tento tým. Uvědomil jsem si, že za darované finanční prostředky jsem mohl koupit nové zařízení do některé provozovny, nebo realizovat například cestu kolem světa.

Domnívám se, že pokud by média informovala veřejnost, jak probíhá sponzorování z hlediska daní, panoval by úplně jiný pohled na podnikatele a sponzory. Rovněž by média měla **uvést rozdíl mezi sponzorováním prostřednictvím soukromé osoby a státního nebo městského podniku** (zejména pokud je tento dotován státem). **Rozdíl mezi sponzorským darem drobného podnikatele a sponzorským darem státního nebo městské firmy vidím ve zdroji financí (drobný podnikatel sponzoruje ze svých zisků, státní nebo městská firma sponzoruje z cizích prostředků).**

Příklad 3:

Mnozí starostové, zastupitelé obcí a kraj nevědí, z jakých zdrojů se plní rozpočty obcí. Mnozí pouze tuší, že jim prostředky přivede stát. Netuší, že existuje

rozpočtové určení daní¹⁷ a nejvyšší příjem pro obec je z daní z příjmů fyzických osob. Pokud OSV zaplatí na dani z příjmu například částku 2 700 000 Kč, obci je z této daně posláno 30 %, což je 810 000 Kč, kraji je posláno 20 %, což je 540 000 Kč. Zájmem obcí by měla být snaha mít na svém území příjemce co nejvíce občanů, kterým se daří v pracovním i podnikatelském životě a podnikání OSV maximálně podporovat.

Bohužel ani drobní podnikatelé se nestarají o to, kde skončí jejich daň. Je to pro them dost silný nástroj k ovlivnění veřejného mínění. Osobně jsem před nejvyšší platbou daně v životě změnil trvalé bydliště, aby 30 % daně dostala obec, kde se cítím dobře a kde vím, že se bude s prostředky hospodářsky ušlechtilé. Je pravda, že se v současné době v tisku OSV daří patřit a balancují na hranici chudoby. Češtinám by pro ně mohl být prodej majetku a ukončení živnosti. Média by místo soustavných negativních zpráv měla uvádět za účelem vzdělání občanů informace týkající se **rozpočtové určení daní**. Došlo by pravděpodobně k větší veřejné kontrole finančních prostředků obcí. Jestliže platím daň, chci vědět, jak se s ní hospodář.

Jako příklad manipulace médií s občanmi tohoto státu považuji situaci, kdy v hlavních zprávách na TV 1 dne 20. 1. 2013 byli představeni kandidáti na prezidenta pan Miloš Zeman a pan Karel Schwarzenberg. V prezentaci pana Schwarzenberga byly zařazeny i ukázky (jízda na koni z doby před 20 až 25 lety, kdy byl v jiné fyzické kondici než dnes). Byl vyvolán mylný dojem svého mufla. Taková prezentace kandidát je dle mého názoru v rozporu s posláním TV (poskytovat objektivní, vyvážené, ověřené, věrostranné informace, tak aby si mohl občan vytvořit objektivní názor).

Média mají velkou možnost manipulovat názory diváků. Při soutěžích vyvolávají například následující postup: těsně před započátkem natáčení si nechají od úředníků soutěže podepsat smlouvu, která brání (známou finanční sankcí) úředníkovi soutěže ve veřejné reakci na průběh soutěže. Současně ukládá povinnost řídit se pokyny produkce, která může ovlivňovat pravidla. Aby mohla produkce lépe ovlivňovat diváky, založí internetovou diskusi na dané téma, kterou řídí a pomocí šprávců ovlivňuje (pokud je diskuze nezajímavá, vloží negativní informaci o něm kterému z úředníků soutěže).

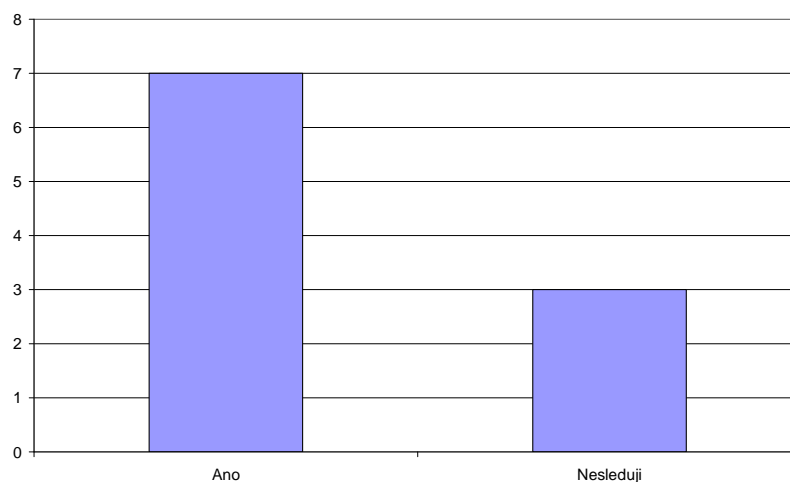
Produkce ovlivní samotnou soutěž tím, že jednomu soutěžícímu zkrátí čas na

¹⁷ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům.

p ípravu a spln ní úkolu, jinému tento ás prodlouí. Nato ený materiál sest íhá a zpracuje. Pokud produkce hodlá n koho zvýhodnit, tak jeho šp ebreptyõ nebo jiná zakolísání vyst íhne, v opa ném p ípad jinému sout ílícím z projevu vyjme ur ítou ást tak, aby jeho odpov nedávala smysl. N které reakce ú astník zpomalí, n které zrychlí. Dochází tak k zneúílení sout ílících i divák .

Docent Vízdal popisuje manipulaci jako *šzvlá-tní druh ovliv ování, které je vfydy motivováno prosp chem manipulátora, dochází p í ní ke zneúíívání druhých lidí. Manipulativní cíle jsou skrývány a manipulativní jednání je zastíráno a maskováno.*¹⁸

Následující graf odpovídá na otázku, zda média manipulují s informacemi o drobných podnikatelích. Sedm z deseti podnikatel se domnívá, že média manipulují s názory divák , t i nemají ás média sledovat.

Graf 5: Manipulace médií s informacemi

2.2.2 Vliv zdravotního stavu

Pozorováním svého osobního a pracovního ílivota jsem zjistil, že -patný zdravotní stav p sobí na sníílení motivace a sníílení výkonu. P í nezávaífných onemocn ních (nap . ch ípka, angína, drobné úrazy) nedocházelo ke sníílení motivace, ale docházelo k malému sníílení výkonu. Kdyí mi v-ak léka u výsledk mého krevního obrazu oznámil, že existuje teoretická mofnost (70 %) onemocn ní rakovinou, do-lo ke ztrát motivace a sníílení výkonu (informaci jsem se dozv d l t i dny p ed zkou-kou õ výsledek zkou-ky D). Po krátkodobé ztrát motivace se postupn tato vrátila na b ífnou

¹⁸ VÍZDAL, Franti-ek, *Sociální psychologie I*, s. 82.

úroveň a k dalšímu výkyvu motivace došlo až ti dny před sdělením výsledků, které mi byly potvrzeny, a vyvrátit onemocnění. Shodou okolností jsem měl opět před zkouškou (výsledek zkoušky byl D). V uvedeném období jsem nebyl schopen se soustedit na učení. V tomto případě došlo k posunu na hierarchické stupnici hodnot A. Maslowa. Vyšší potřeby (vzdělání) jsou uspokojovány až po uspokojení potřeb nižších (zdraví). Potřeba vzdělání je záležena do potřeb sociálních (získaných). Potřeba zdraví patří mezi potřeby biologické.

Dne 22. 1. 2013 jsem měl krátkodobou ztrátu v domě (synkopa). Introspekci jsem zjistil, že **stav motivace byl těsně před ztrátou v domě nulový**. Neměl jsem potřebu vyšších ani nižších potřeb. Neregistroval jsem motivaci k podnikání ani ke studiu. Vzpomněl jsem si však na slova TMlamounova š[í] *jen v-echo marnost jest a bída*¹⁹

Respondenti odpověděli, že **zdravotní stav má vliv na jejich výkon (snížení o 1/3), který je v době nemoci nižší, ale nemá vliv na motivaci**. Souhlasili, že jsou zdraví a nepříliš závažné nemoci (chřipka, drobné úrazy) špecházi, jelikož si nemohou z ekonomických důvodů dovolit uzavřít firmu a nemohou zaměstnat dalšího pracovníka, který by je po dobu nemoci zastupoval. Tato odpověď byla u všech deseti dotazovaných.

Otázka: Má nemoc vliv na Vaši motivaci a výkon?

Výsledek: V době nemoci se snížil výkon, motivace se nesníží. V tomto smyslu odpovědělo všech deset respondentů.

Otázka: Pracujete v době nemoci? (Proč pracujete v době nemoci?)

Výsledek: Deset z deseti podnikatelů odpovědělo, že v době nemoci pracují z finančních důvodů.

¹⁹ KOMENSKÝ, Jan Ámos, *Labyrint světa a ráj srdce*, s. 19.

2.2.3 Nedorozumění v partnerském vztahu

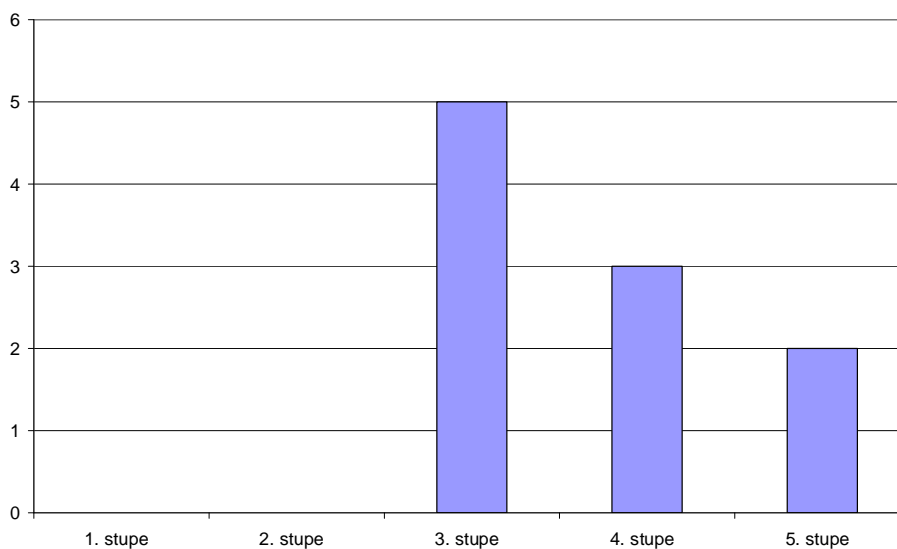
V průběhu svého pracovního a podnikatelského života jsem pozoroval značný pokles motivace při krátkodobých nedorozuměních v partnerském vztahu. Motivace po dobu konfliktu klesala z důvodu ohrožení potřeby pokračování (milovat a být milován).

*Škrize vztahu vyvede z rovnováhy organismus, objeví se emoce (například smutek), která znamená, že člověk ztrácí něco, co má pro něj ústřední hodnotu.*²⁰

Pokud dojde k rozpadu vztahu, nebo problémům v manželství dochází ke ztrátě výkonu, motivace a je narušeno sebepojetí.

Otázka: Má vliv na Vaši motivaci při podnikání nedorozumění v partnerském vztahu?

Výsledek: U všech dotazovaných dochází k útlumu výkonu a ztrátě motivace při partnerských nedorozuměních, například rozchodech. Na pětibodové stupnici intenzity označilo pět respondentů stupeň 3, tři respondenti stupeň 4 a dvakrát byl vybrán stupeň 5.

Graf 6: Rozložení četlosti ztráty motivace při partnerských nedorozuměních

²⁰ MÜLLER, Lutz, MÜLLER, Anette, *Slovník analytické psychologie*, s. 380.

2.2.4 Vliv dosažení a splnění cíle

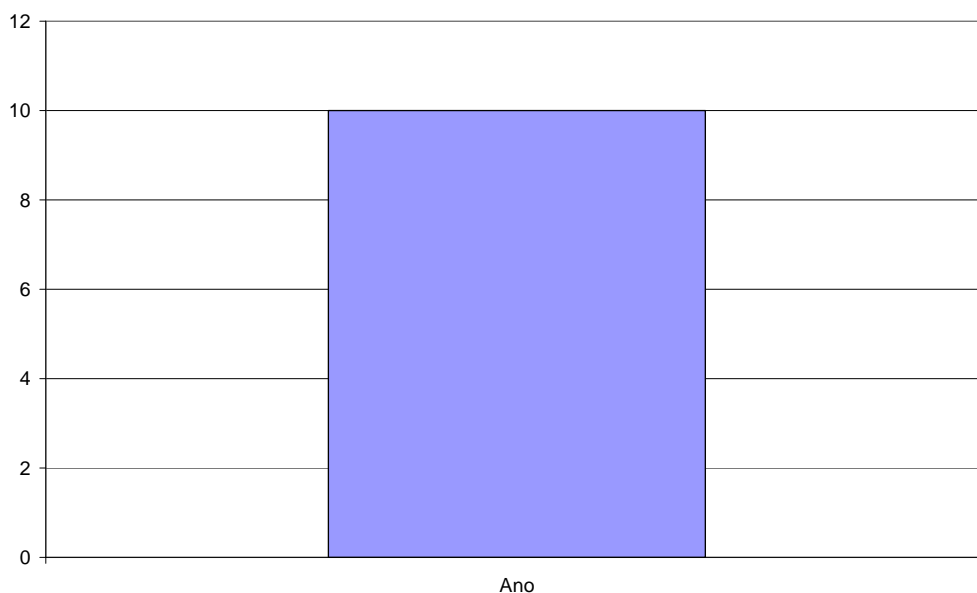
Dosáhnout vytyčeného cíle a splnění podnikatelského záměru je dlouhodobou záležitostí. Cíle se zpravidla aktualizují v návaznosti na změny ve společnosti (nevhodné zasahování politiků a lobbistů do chodu státu, zvýhodování a znevýhodování skupin a oborů, ekonomické krize). **Naplní-li se stanovený cíl** při podnikání (zprovoznění závodu, splacení úvěrů), dochází k analýze dosavadní činnosti a ke stanovení nového cíle. *Štíhlá sociální motivace je proces, který zaměřuje lidské chování k dosažení určitého cíle a jako takové se vyznačuje určitou intenzitou a trváním v čase (trvá, pokud není dosaženo původního nebo náhradního cíle).*²¹

Příklad:

Podnikal jsem devatenáct let, mým hlavním cílem bylo ekonomické zajištění rodiny (cíl jsem splnil v r. 2010). Splněním tohoto cíle došlo ke ztrátě motivace. Provedl jsem analýzu stavu společnosti a rozhodl se v podnikání nepokračovat, protože jsem dospěl k názoru, že podnikatelům (i celé střední třídě) hrozí za aktivitu více trest než odměn.

Otázka: Podalo se Vám dosáhnout hlavního cíle podnikání?

Výsledek: Ani jednomu z deseti podnikatelů se nepodařilo dosud splnit hlavní cíl jejich podnikání.

Graf 7: Splnění cíle

²¹ VÍZDAL, František, *Sociální psychologie I*, s. 122.

2.2.5 Vliv práva

Mohu potvrdit, že motivaci při podnikání negativně ovlivňuje právo. Dle mých osobních a pracovních zkušeností je právo příliš obsáhlé a dochází k jeho šlobbizaci různými zájmovými skupinami.

*ŠK ovlivňuje legislativního procesu dochází přes instituce, kde o podobě nové legislativy rozhodují, dále přes kontakty ve státní správě, prostřednictvím poradních orgánů a profesních organizací.*²²

Právo se odklání od lidské přirozenosti a spravedlnosti. Odklání se od obyčasných států a zvyků vyvolené skupiny. Občané ani **advokáti nemohou znát právo v plném rozsahu** a právní zásada *šneznalost zákona neomlouvá* je pro běžné občany nereálná.

Mnohství vydávaných a pozměňovaných zákonů je příliš velké. Z tohoto důvodu se stávají úrodnou půdou pro korupci a jiné formy zneužívání. Není v silách občanů (například řivnostníka bez zaměstnanců pokud vykonává manuální práci) zákony sledovat a znát. Vzhledem ke stavu práva a vycházejících sankcí z nich je téměř nevyhnutelné, aby byli i v malých firmách zaměstnáván advokát. Pokud však advokáta nebo další specialisty (bezpečnost práce, revizní techniky, pojišťovací techniky) drobný podnikatel zaměstná, sníží zisk takovým způsobem, že nemá smysl podnikat. Pokud přesto podniká, vystavuje se riziku sankcí. **Jen správní přestupky a další správní delikty jsou vyjmenovány v ÚZ . 843²³ na 386 stranách.**

Neustále se měnící zákony způsobují chaos a nepřehlednost. Jako příklad uvádím Zákon . 586/1992 Sb., o dani z příjmu²⁴, který byl za mého podnikání měněn více jak 120krát. Zákon . 455/1991 Sb., o řivnostenském podnikání²⁵ byl novelizován za mého podnikání více než 100krát (k podobným změnám došlo u všech dřívějších zákonů, které se týkají podnikání). Je otázkou, zda tento chaos není způsobován záměrně.

Sankce vycházející z našeho zákona . 200/1990 Sb., o přestupcích jsou demotivující a **v rozporu s šobecným principem motivace o tj. maximalizace**

²² Výroční zpráva 2011, BIS.

²³ Edice ÚZ . 843.

²⁴ Zákon . 586/1992 Sb., o dani z příjmu .

²⁵ Zákon . 455/1991 Sb., o řivnostenském podnikání.

příjemného a minimalizace nepřijemného [1] ²⁶. **Zákon . 200/1990 Sb., o postupcích** ²⁷ **dle mého názoru maximalizuje nepřijemné a minimalizuje příjemné.** Publikace ÚZ . 843, ve které je uvedený zákon vydán, obsahuje zmínku o více než 230 dalších zákonech, z kterých sankce vyplývají.

Často se mnozí zákony umocní svévolné výklady na kterým zaměstnancem státní správy (domnívají se, že obě tyto zákony vzhledem k jejich množství nemohou znát). V mnoha případech postupují správní orgány necitlivě a nespravedlivě, v rozporu s principem dobré správy. Úřední osoby jednají povýšeně, nepřívětivě a arogantně.

Pokud státem placeným zaměstnancem hrozí za porušení pracovních povinností pouze směrný finanční postih (ve výši tříměsíčního platu), je to nepoměrně k sankcím například drobného zloděje (kterému hrozí sankce až do výše pětinašobku průměrné měsíční mzdy). Příjmy českých drobných podnikatelů odpovídají příjmům v české společnosti, sankce odpovídají výším, které mohou být udělovány v zemích s daleko vyšší životní úrovní a vyššími příjmy (Německo, Velká Británie).

Stát není schopen zajistit oběma spravedlnost a tito jsou ohroženi množstvím exekucí, které jsou důsledkem neplacení nepřijemných úroků pochybných **špirátských podniků**, které hraničí s lichvou. Na spotřebitelských úvěrech mají banky, leasingové společnosti a další finanční zprostředkovatelé nejvyšší přírůstky a zisky. Tyto příjmy jsou poskytovány osobám (i drobným živnostníkům), kteří nejsou schopni splácet jakýkoliv úvěr. Oběma jsou mimo jiné manipulováni do plateb kreditními kartami, které umocní jejich zadlužení a vysoké finanční sankcionování (při přeerpání stanovených limitů).

Mnoho lidí je tímto způsobem zbytečně uvedeno do chudoby. Tito lidé se následně dostávají do sociálního vyloučení, kde vymahači dluhů likvidují celé rodiny, které se následně dostávají do spár organizovaného zločinu (kuplí, drogových dealerů, lichvářů). Postižení oběma jsou přesvědčeni, že **elity zlegalizovaly lichvu.**

Zároveň musí takto postižení oběma zajistit chod a obživu rodin. Z tohoto důvodu se stávají pachatelé trestné činnosti. Pokud zákonodárci nevyřeší tento problém, dojde situaci, kdy si budou muset postižené osoby spravedlnost zajistit násilným způsobem, což bude v rozporu s normami, ale v souladu s lidskou přirozeností.

Zákonodárci a celá právnická obec by se měli zamyslet nad smyslem práva. Zda

²⁶ NAKONE NÝ, Milan, *Sociální psychologie*, s. 180.

²⁷ Zákon . 200/1990 Sb., o postupcích.

je-t zaru uje spravedlnost, nebo sloufí k nekone nému vyvolávání spor . Zda toto právo sloufí ob an m státu, nebo zda sloufí jen vyvoleným skupinám lobbist . Zda toto právo zaru uje skute nou rovnost v-em ob an m nebo sloufí jen mocným. Právo by m lo být jednoduché, pochopitelné ob an m a zejména psáno jazykem, kterému ob ané rozumí. Zákonodárci z nedostatku zku-eností z praktického fivota schvalují nelogické, neú elné zákony a normy niifí právní síly, které prohlubují problémy. Politik m chybí odpov dnost, morálka a kvalifikovanost.

V dob mého podnikání cht li zákonodárci ochránit pracovní pom r absolvent -kol tím, fle nebylo možno s t mito zam stnanci (absolventy) uzavírat pracovní smlouvy se zku-ební dobou a smlouvy na dobu ur itou. Jako drobný podnikatel jsem byl nucen nep íjímat takto chrán né absolventy. Nemohl jsem si ov it, jaké mají schopnosti a v domosti. V p ípad jejich neschopnosti nebo slabého výkonu bych je musel zam stnávat minimáln dva roky, p í emfl jsem jako potenciální zam stnavatel nem l možnost s nimi ukon it pracovní pom r. Domnívám se, fle zákonodárci by m li absolvovat -kolení finan ní gramotnosti (mnozí netu-í, kde se berou finan ní prost edky ve státní pokladn). Zejména by m li do funkcí nastoupit afl po ur ité pracovní zku-enosti se zam stnaneckým pom rem, zku-eností z podnikání a zku-eností s p sobením v místní správ .

V-ichni by se m li zamyslet nad imunitou a zvý-enou ochranou vybraných osob. Pokud n kdo pofívá zvý-enou ochranu státu, má mít zvý-eny i sankce za poru-ení svých povinností.

Za zmínku stojí výklad zákon n kterými zam stnanci státní správy. Tito by m li znát šsv j zákon÷ naprosto dokonale a výklad by m l navazovat na zám ry zákonodárce. Zejména na ústavní zákon NR . 1/1993 Sb., Ústavu eské republiky²⁸ a Listinu základních práv a svobod (LZPS)²⁹.

P íklady:

a) P ístup Krajské hygienické stanice (KHS)

Jako vlastník domu na Palackého t íd v Brn jsem se rozhodl, fle jej roz-í ím o p dní vestavbu ve 3. nadzemním podlaží. Sou ástí domu byl byt v prvním podlaží, který jsem obýval a který jsem cht l po dokon ení p dní vestavby poufít pro kancelá . Zadal jsem projekt Ing. arch. Kopeckému s tím, fle sou ástí bylo vy ízení stavebního

²⁸ Zákon NR . 1/1993 Sb., Ústava eské republiky.

²⁹ Usnesení p edsednictva eské národní rady ze dne 16. prosince 1992 . 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.

povolení. Jedním z požadovaných vyjádření pro stavební úřad bylo souhlasné stanovisko KHS. KHS však požadovala od stavebníka měření hladiny hluku a vibrací s tím, že je to nutné, jelikož ví, že jsou hladiny překroeny v d sledku provozu DPMB.

Jestliže má chránit KHS pomocí norem obyvatele před zvýšenou hladinou hluku a vibrací, tak pro nezakročila proti povodci hluku (vlastníku DPMB) a nedonutila jej k přijetí opatření, tj. snížení tvorby hluku a vibrací. Pro pracovníci KHS nepostupovali v souladu s pírozeností, vždy přimrní inteligentní lov k s přimrnou flivotní zkušeností ví, že ve t etím pat e domu budou vibrace níflí nefl v pat e prvním a stejn tak i hladina hluku bude níflí ve t etím pat e nefl v prvním. Z uvedeného d vodu jsem od zám ru ustoupil, d m prodal a z Brna jsem se odst hoval.

b) Katastr nemovitostí (KN)

V ervenci 2012 jsem se rozhodl, že pozemky, které vlastním (80 000 m²), rozd lím na pozemky o vým e kolem 5 000 m² a p evedu je darovací smlouvou na d ti. Pouflil jsem stejný postup jako p i darování pozemk , které jsem daroval v m síci ervnu 2012. Zajistil jsem vypracování nového geometrického plánu odsouhlaseného p íslu-ným katastrem nemovitostí, projednal a nechal odsouhlasit rozd lení pozemk p íslu-ným stavebním ú adem, vyhotovil darovací smlouvu, zaplatil p íslu-ný poplatek, vyhotovil a podal návrh na vklad.

Po týdnu m kontaktovala pracovnice stavebního ú adu, že právní ka Katastrálního ú adu (KÚ) vzkazuje, že nezapí-e nov provedený geometrický plán (GP), jelikož to odporuje katastrální vyhlá-e (neuvedla íslo zákona, ani §, kterému podání nevyhovuje) s tím, že mám vzít zp t návrh na vklad. Pokud tak neu iním, budu muset platit op tovn nový geometrický plán, protože na geometrickém plánu zm ní íslo (GP byl p ed podáním jífl odsouhlasen s KN a íslo parcel byla p id lena). Proto jsem vyzval právní ku KÚ, aby sd lila písemn íslo zákona a paragrafu, dle kterého postupovala. Z následné odpov di jsem zjistil, že její argumenty jsou naprosto v rozporu se zákonem. Proto jsem p ípad s uvedením svých argument zaslal editeli KÚ, který mi obratem sd lil, že bude geometrický plán zapsán tak, jak je uvedeno v návrhu. P ípad jsem zdárn vy e-il, ale vyfladoval cca 20 hodin studia a získání informací z jiných KN a ú ad . Ob an se v n kterých p ípadech stává ob tí systémového týrání.

Vý-e uvedené p ípady jsou jenom jedny z mála a nepodstatných, které jsem

za dobu podnikání zafil. Jestliže platím dan , pořaduji od státu určité služby, neřiknu. Dle mého názoru je stav právních norem tak obsáhlý, složitý a drsný svými sankcemi, že je možné bez výrazných změn vyuffit kterákoliv totalita k jakémukoliv stupni šnormalizace, stačí jen mírně pozmenit výklad, úřední postup a odstranit několik úředníků , kteří disponují přirozeným rozumem. Časté změny a ovlivňování tvorby zákonů vytváří podmínky pro kriminalizaci drobných podnikatelů .

BIS ve své zprávě informuje o zneuffivání institutu insolvenčního řízení, kterého se dopouštěli individuálně i někteří soudci.

š[í] *Pochybení soudců , jakkoliv závažná, spočívala zejména v rovině korupčního jednání, a jednalo se o individuální selhání představitel justice. Vedle korupčních selhání jednotlivých soudců BIS zaznamenala poznatky o tom, že v rámci některých krajských soudů se zformovaly klientelistické i jinak provázané skupiny, které manipulovaly insolvenčním řízením. Na rozdíl od případů z předchozích let v nich soudci hráli podstatně významnější úlohu, [í]*

[í] *Dosavadní pojetí kárného řízení nezaručuje, že závažná pochybení soudců a státních zástupců budou adekvátně potrestána [í]*³⁰

Za podstatné v popsáných případech považuje BIS nadstandardní vazby mezi některými soudci, advokáty, dále rodinné a přátelské vazby například ujednotněné v kterých v ítelů p í manipulaci s insolventy.

Kvůli zhoršující se ekonomické situaci státu a jeho vyčerpání zadlužení bude patrně docházet k maximalizaci trestů ze strany státu směrem k malým a středním podnikatelům. Současně stát nebude mít sílu ani možnost postihnout velké nadnárodní kolosy, které si již své zájmy prosadily pomocí lobbistů do zákonů .

V důsledku špatného ekonomického stavu státu dochází k nevyváženosti odměn a trestů vůči drobným podnikatelům. Tato nevyváženost povede ke ztrátě motivace drobných podnikatelů . š[í] *bylo zjištěno, že odměňování je účinnějším prostředkem změny chování než trestání.*³¹

³⁰ Výroční zpráva 2011, BIS.

³¹ VÍZDAL, František, *Sociální psychologie I*, s. 81.

Otázka: Má složitost a časté změny zákonů vliv na Vaši motivaci při podnikání?

Výsledek: Deset z deseti drobných podnikatelů odpovědlo ano, na motivaci při podnikání má vliv složitost a časté změny zákonů a nížejších právních norem. Souhlasně domnívají, že obě země republiky si nejsou rovny ve svých právech a povinnostech.

řešení problému vidím ve zrušení všech výjimek, snížení počtu právních norem s návratem k přirozeným právním normám. Do zákonů, ani dalších norem by neměly být prosazovány ideologické, ani lobbistické cíle, které vedou ke kriminalizaci drobných podnikatelů a dalších osob.

2.2.6 Krize kontroly

BIS na základě získaných poznatků rozděluje organizovaný zločin do tří rovin. *Šprvní představují skupiny pod vlivem ující rozhodování nejvyšších orgánů státní správy, samosprávy a legislativní procesy, které mohou ovlivnit základní funkce státu. Druhou rovinu tvoří struktury, které ovlivňují justiční orgány formou jejich korupce nebo diskreditace, čímž ohrožují účinný výkon spravedlnosti. Třetí pak subjekty, které systematicky vyvádějí prostředky z veřejných rozpočtů, resp. masivně legalizují, popř. mají potenciál legalizovat výnosy z trestné činnosti.*³²

Jako bývalý drobný podnikatel vidím problém v tom, že se velká část zejména státních subjektů vymkla kontrole a některé z těchto subjektů jsou nekontrolovatelné (popř. kontrolují samy sebe), mnohé nespadají do kompetence Nejvyššího kontrolního úřadu.

Stát dokáže pomocí právních norem (zejména správního práva) účinně kontrolovat obchodní, drobného a středního soukromého podnikatele, a to včetně udělování likvidačních sankcí. V případě velkým nadnárodním kolosům a veřejným polostátním podnikům, nadacím a fondům jsou kontroly neúčinné (některé mají sídla v zahraničí).

³² Výroční zpráva 2011, BIS.

Pro jsou n které státní a polostátní subjekty nekontrolovatelné?

Polofím-li si tuto filosofickou otázku, dostanu áste né vysv tlení ve zji-t ní BIS: *šZa t mito aktivitami stojí p edev-ím neformální neinstitutionalizované struktury, které nabývaly podob vlivových a klientelistických sítí [í]*

Hlavní metodou je korupce, aktivace klientelistických vazeb, ma ení vy-et ování, uplat ování ekonomického vlivu i nátlaku, mediální manipulace, vyufívání firem a spole ností legální ekonomiky i zneufívání struktur politických stran a nevládních organizací [í]

š Docházelo k naru-ování legality výkonu státní správy a legitimacy rozhodování státních orgán . Takové p ípady p íspívaly k podrývání d v ry ob an ve ve ejné instituce, cofl v kone ném d sledku ohrofuje samy demokratické základy právního státu.õ³³

Mezi p í iny nedobrého stavu pat í obtíflná postiflitelnost, postavení, konexe ur itých poradenských, advokátních, da ových a mediálních subjekt . Nazna ené skupiny po-kozovaly ve ejné rozpo ty, vytvá ely mocenské struktury, které m ly vliv na státní správu a samosprávu.

Likvidace právního státu má podobu pyramidy. Na jejím vrcholu je p ezam stanost a sou asn pracovní nevytíflenost vrcholných zam stananc (mají as na organizování ne-var). Pod vrcholem je nedostate ná kontrola t chto pracovník , imunita a p íli-malé sankce za zp sobené -kody státu. Uvedení pracovníci mají velké nezaslouflené platy a mořnost ovliv ovat tvorbu zákon v neprosp ch ob an a státu. Pod tímto vrcholem je chyba v systému umořl ující p id lení p edraflených zakázek a postoupení ásti pravomocí soukromým organizacím a profesním sdruřením. Uprost ed pyramidy jsou instituce s chybn nastavenými hranicemi, produkující neú elnost, vykonávající mnořství zbyte né práce, která nic ne e-í (mimo um lou zam stanost). Jeden z mnoha p íklad neú elnosti a nevytíflenosti vysoce postavených pracovník ministerstev. *šJeden ú edník pobírá dva platy, práci p ítom odvede externí firma.õ³⁴* Ve spodní ásti pyramidy je skupina vylou ených, která se v d sledku neú elnosti podpor odnau íla pracovat. Je z ejmé, fle spole nosti nejvíce -kodí

³³ Výro ní zpráva 2011, BIS.

³⁴ RODRIGUEZ, Veronika, Jeden ú edník, dva platy, *Lidové noviny*, 7. 2. 2013, s. 4.

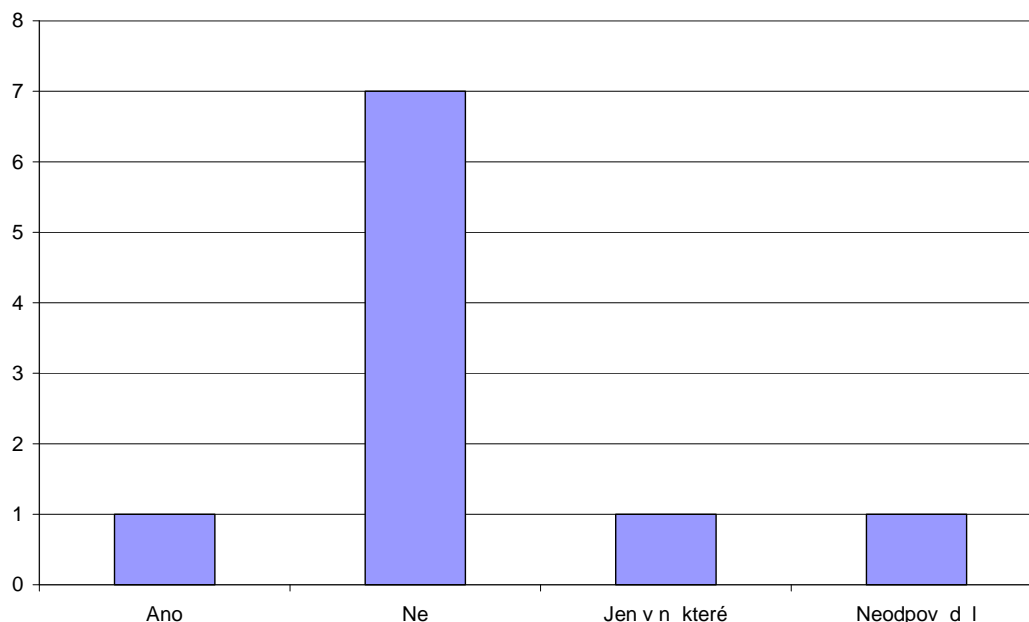
nedostatek ú elné práce.

Problém n kterých zam stnanc státu vidím v tom, že není zaji-t na dostate ná rotace práce. Tito zam stnanci si po ur ité době ve funkci neuv domují vlastní chyby. V pr b hu svého pracovního flivota jsem zjistil, že optimální doba pro šcrosstrainingõ je ty i afl -est let. Sou asn s rotací práce by t mto zam stnanc m m la být zaji-t na jistota platu a práce (za p edpokladu poctivosti a ádného výkonu). Podmínkou vytvo ení dobré státní správy je d sledné **zaji-t ní zásady neodvratitelnosti trestní odpov dnosti**, pokud státem placený zam stnanec zneuflije své postavení.

P es vý-e uvedené sociopatologické jevy jsem stále p esv d en, že ve státní správ , justici i silových slofkách pracuje velká ást poctivých a státu oddaných pracovník .

Otázka: Máte d v ru ve státní instituce?

Výsledek: Sedm respondent odpov d lo negativn , jeden neodpov d l, jeden má d v ru pouze v n které a jeden odpov d l ano (p i emfl se ov-em ironicky smál).

Graf 8: Rozlofení d v ry ve státní instituce

2.2.7 Vliv byrokracie

Nadměrná byrokratická zátěž patří k důvodům ztráty motivace drobných podnikatelů. Český statistický úřad (SÚ) vyřazuje statistiky různých druhů, jako drobný živnostník jsem zasílal téměř patnáct statistických roků, přičemž některé byly v rozsahu data svého poznání. SÚ vyřazuje údaje, které má být k dispozici Finanční úřad, česká správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny nebo Cizinecká policie. V toku informací si můžeme stát zajistit prostřednictvím informací mezi jednotlivými úřady. Hromadění informací mě vedlo k zamyšlení nad současným stavem společnosti, nad umlácením státností, nad byrokracií, která vysává státní finance, nad sociální politikou a nemohoucí udržet sociální míru. Státní správa se chová ke státnímu stejně jako inspektoři v Rusku v 19. století *óškou-e do ruky, která ji krmí*.³⁵

Některé příklady :

- V důsledku jedné z mnoha změn zákon jsem prováděl změnu živnostenského listu z cestovní kanceláře na cestovní agenturu. Přestože jsem provozoval CK dostatečně dlouho (vlastník), požadovala po mně zaměstnankyně úřadu prokázání praxe s tím, že praxi, kterou jsem získal ve své vlastní CK, neuzná.
- Vzrostlý strom nám nabil při porývu v trů svých větvích. Tyto větvě jsem chtěl ořezat, potěboval jsem souhlas patřičného úřadu. Bylo mi sděleno, že větvě mohu ořezat pouze v době vegetačního klidu. žádost jsem podal dva měsíce před vegetačním klidem. Souhlas jsem po urgencích obdržel bohužel až den po vegetačním klidu.
- Opravil jsem zpevněnou plochu parkoviště před provozovnou na základě ohlášení Speciálnímu stavebnímu úřadu (tento byl příslušný v rozhodnutí). Přestože jsem učinil vše v souladu se zákonem, povolal si mě po dvou letech místostarosta městské části a vyhrfoval udělením pokuty z důvodu, že nemám stavební povolení. Věc nevěděl, že na jeho úřad přišlo dva stavební úřady a jeden z nich je Speciální stavební úřad, který rozhoduje ve věcech komunikací. Paradoxem bylo, že oprava ploch, které jsem zajistil, byla o 12 000 000 Kč levnější než oprava ploch, které zajišťoval město (plochy byly téměř stejné).

³⁵ LANDES, David S., *Bohatství a bída národů*, s. 264.

- Při rozdělení pozemků po mně požadovala pracovnice KN změnu územního plánu (složitější proces, který trvá dva až tři roky) místo územního souhlasu (vydává místní příslušný stavební úřad o jednoduchý proces).
- Na které úřady vyřadují předložení firemnostenského listu v písemné podobě, pracovníci mají k dispozici v elektronické podobě a kontrola probíhá v jejich kanceláři.
- V roce 2012 jsem zaslal SSZ o zaslání informativního osobního listu dle chodového pojištění. Tento informativní list jsem obdržel s tím, že zde mám provedeny záznamy až od roku 1991. Chybí zde tyto záznamy, kdy jsem byl pojištěn očkovanými (ty tři roky), základní vojenská služba (dva roky) a deset let pracovního poměru. Při telefonické urgenci mně bylo arogantně sděleno, že to SSZ nedořeší a údaje si mám zajistit sám. Pokud by porušil občan na kterou ze svých povinností v úvodu uvedenému úřadu, byl by citelně sankcionován, zatímco pracovník úřadu nehrozí žádné sankce. Musím dodat, že záležitost velmi ochotně vyřídila MSSZ v Brně.
- Daleko vážnějším je skrytý problém vzniká ve spolupráci provádění kontrol orgánem (včetně vytipovaným podnikatelům), které používají následující metodu: z kontrolního oddělení úřadu odejde jeden zaměstnanec, který založí poradenskou firmu (popř. založí rodinný příslušník na kterého zaměstnanec). Tato firma nabídne drobným podnikatelům, například na provedení očkování nebo revize. Pokud tento drobný podnikatel odmítne nabídku z důvodu, že má splnit povinnosti zejména, dojde k provedení intenzivní hloubkové kontroly. V případě, že kontrola najde závadu, je dotyčný sankcionován a je mu doporučena firma, která zaslala dříve nabídku. Jestliže dopadne kontrola bez závad, jsou u tohoto podnikatele prováděny hloubkové kontroly v nejdříve možných termínech. Spolupráce výplaty provize probíhá spolupráce, který je v souladu se zákonem, například tak, že je v organizaci spojené s kontrolujícím orgánem zaměstnanec rodinný příslušník na kterého z kontrolorů a je mu vyplácena mzda. Tyto spolupráce jsou těžko prokazatelné z důvodu, že nejsou hlášené. Zainteresované osoby se snaží najít sebemenší závadu, aby si kontrolu obhájily. Spolupráce, jak najít záměr, je možné odhalit jen srovnáním frekvencí kontrol u jednotlivých podnikatelů.

Musím se neustále zamýšlet nad napsáním sprejera v podchodu: *šRozdíl mezi*

*byrokratem a mafiánem je pouze v tom, že byrokrat v-e myslí dobře a d-lá to -patn .
Mafián v-e myslí -patn , ale d-lá to dobře.õ*

Otázka: Poci ujete p i podnikání nadm rnou byrokratickou zát fí?

Výsledek: V-ichni dotazovaní odpov d-li ano.

P es nazna ené problémy lze konstatovat, že p i ur ité kreativit lze problémy p ebujelé byrokracie e-it. Je nutné trvat na nezczitelnosti a nezadatelnosti svých práv. Každý m že d-lat v-e, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen k tomu, co zákon neukládá. Vzhledem k mnofství norem je to v-ak náro ný úkol. Základem k e-ení problém je znalost Ústavy a LZPS. Tyto dva p edpisy by m-li povinn znát v-ichni ob ané a zejména pracovníci státní správy.

2.2.8 Pokles poptávky, nedostatek zakázek, konkurence, vliv cen

Výrazným problémem drobných podnikatel je pokles poptávky, nedostatek a netransparentnost ve ejných zakázek. **Nífl-í kupní síla** obyvatelstva je zap í in na útlumem ekonomiky a zvy-ováním cen bez ohledu na p íjem st ední t ídy. Negativn se zde projevuje cena potravin, cena energií a benzínu. Vysoké ceny energií (áste n z d-vodu p ísp vku na obnovitelné zdroje a áste n kv-li nedostate né kontrole energetických spole ností) p ípravují o zisky i drobné podnikatele (po dobu svého podnikání jsem provád l úsporná opat ení, ale p i nífl-í spot eb jsem kařdorono platil vy-í ástky). Dochází k situaci, že mnoho základních řivotních pot eb stojí stejn nebo více než v ostatních zemích EU, p i emfl p íjmy obyvatel jsou odhadem na 60 % p íjm obyvatelstva v západních zemích EU.

eský drobný podnikatel musí pracovat s daleko nífl-ím obchodním rozp tím, p i emfl jsou v mnoha p ípadech vstupní ceny stejné jako na západ . Z d-vodu rovnosti cen (pro v-echny stejné) dochází v kone né fázi k nerovnostem a znevýhodn ní ech . Pokud chce EU dodrřovat zásadu rovnosti cen pro v-echny obyvatele EU, m-la by být zavedena rovn fl stejná mzda v EU za práci vykonávanou odpovídajícím zp sobem. Zvýhodn ní jednoho vřlady p íná-í znevýhodn ní jiného.

Postupn dochází k likvidaci st ední t ídy a roz-í uje se pásmo chudoby, kam se

dostává každý desátý ech. Byrokrati se domnívají, že živnostníci platí nízké daně z důvodu nízkého procenta zdanění. Tito živnostníci však odvádí na daních méně, jelikož nedosahují zisku a balancují těsně na hranici chudoby. Dochází k nerovnoměrnému rozdělení zdrojů, kdy se stědní těd snižují příjmy a souasně nezaslouženě rostou platy manažerů, kteří k platu mnohdy zneužívají svého postavení a vyžadují při zadávání zakázek provize. Přes 65 % podnikatelů se domnívá, že bez korupce nelze získat státní zakázku. Tito manažeři však nejsou schopni své příjmy utratit v regionech republiky a spotřebu realizují v zahraničí.

V ČR je odhadem 20 000 dolarových milionářů. Mezi těmito milionáři by měla být většina podnikatelů. Bohužel se domnívám, že většina těchto milionářů bude z řad státem placených manažerů.

BIS informuje o ovlivňování veřejných zakázek ve firmách a institucích, které jsou ovládány státem (česká pošta, české dráhy, české aerolinie) [1]

*šN které prodeje majetku společnosti vzbuzovaly značné pochybnosti o jejich transparentnosti a výhodnosti pro stát.*³⁶

V mnoha případech dostávají veřejné zakázky firmy, kde není zřejmé, kdo je vlastník. Tyto velké firmy zadají realizaci zakázky menším firmám s minimálním obchodním rozpětím. Zisky velké firmy následně zdaní v daňových rájích a spotřebu realizují v zahraničí. Důsledkem je nízká poptávka. Je potřeba vytvořit podmínky zadávání veřejných zakázek pouze firmám, kde bude znám vlastník a spotřebu realizuje tam, kde vytvoří zisk. Kromě toho by mělo být podmínkou zadání státní zakázky platbou daní v ČR.

Perozdlování dotací má zhoubný následek na rovnost podnikání. Zdroje získávají skupiny lidí, pro které nebyly v mnoha případech určeny. Dotace jsou často zneužívány, je podporována nevýroba místo výroby. Podmínky jsou stanoveny mnohdy záměrně složitě, tak aby musel zájemce využít poradenské firmy.

Podnikatel, který úředně zaplatí daň a nedosáhne na dotaci, se dostává do situace, kdy ze své práce přispívá na svoji konkurenci, která získává mnohdy dotaci v rozporu s pravidly. Dotace získávají firmy, které by bez dotací neexistovaly a následně vytvoří konkurenci daně platící firmě, jež na dotaci nedosáhla.

Osobně jsem zklamán dotacemi na výrobu energií z obnovitelných zdrojů. Tyto dotace dle mého názoru byly využity v rozporu s přirozeností. Měly sloužit ochraně

³⁶ Výroční zpráva 2011, BIS.

flivotního prost edí, výsledkem je v mnoha p ípadech nesmyslný zábor orné p dy a nep im en zvý-ené náklady firem za elektrickou energii. Tyto náklady zaplatí ob ané.

šZneuvřívání dotací ve prosp ch soukromého subjektu je asto zalořeno na ú elovém navý-ení ceny projektu, který je od vodn n ve ejným zájmém. Spole nosti, které projekt realizují, pak z nep im en vysokého zisku mohou uhradit náklady na provize.³⁷

Otázka: Poci ujete nedostatek zakázek?

Výsledek: Deset z deseti podnikatel odpov d lo ano.

Otázka: Poci ujete konkurenci, která vznikla nebo se udržela v d sledku p íjmu dotace?

Výsledek: Deset z deseti odpov d lo ano.

2.2.9 Vliv odcizení

Odcizení práce vidím v sou asné dob ě jinak nefl Marx. Princip je stejný, ale akté i se zm nili. Drobný podnikatel nepracuje pro sebe, ale pro stát a r zné nep izp sobivé skupiny, které jsou p izp sobivé afl p íli-. Produkt jeho práce je odcizen (dan , sociální poji-t ní, zdravotní poji-t ní, platby energií, poplatk , náj m í) a znemofl uje mu d stojný flivot, protořle mu z stávají prost edky na pouhé p eřití.

Odcizení druhým zaji- ují média, která manipulují informace a pohled na flivnostníky, takřle pro mnoho ob an ě je p íjatel n j-í skupina lidí, která celou jednu generaci nepracovala, nebo manafle i, kte í mají nep im ené platy a je-t k tomu zadávají p edrařené zakázky. Mediální manipulací dochází k po-kození statusu drobných podnikatel .

Odcizení od produkující innosti zajistí p erozd lení dotací, nedostatek poptávky, nízké obchodní rozp tí, vliv vstupních náklad , vysoké dan , nedostatek financí a blízkost bankrotu, cofl vyvolá odpor k innosti, kterou podnikatel d lá.

Odcizení od rodové podstaty lov ka dojde v d sledku zvý-ené pot eby pracovat, nedopustit bankrot. Z flivnostníka se stane otrok ó robot své vlastní práce a flivnosti. Je z n j workoholik z donucení. V d sledku workoholismu se mu odcizí

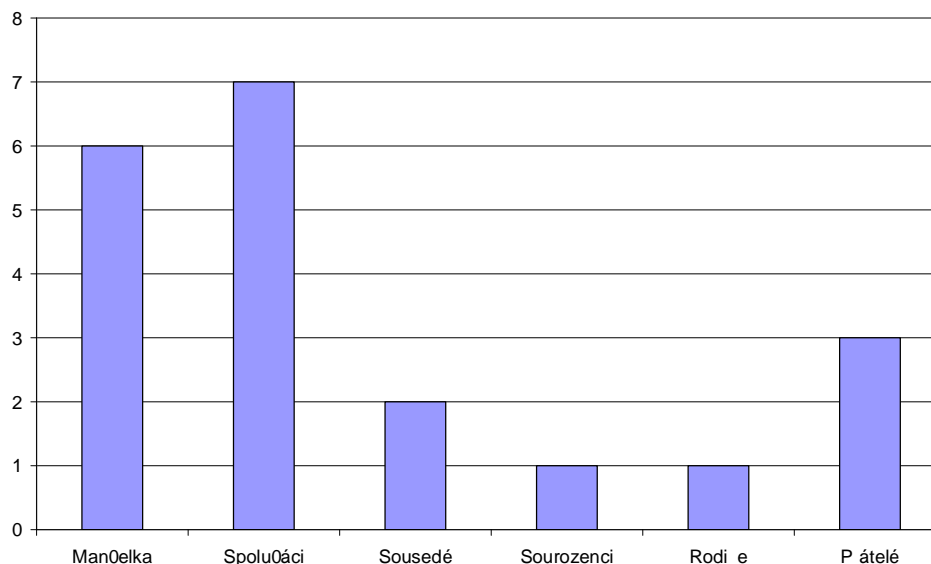
³⁷ Výro ní zpráva 2011, BIS.

to nejdlejší, vlastní rodina a přátelé.

Otázka: Odcizil se Vám někdo od doby, kdy jste začal/a podnikat? Uveďte dva případy.

Výsledek: Těsti podnikatelům se odcizila manželka, zatímco podnikatelům se odloučili souasně v jednom případě přátelé, v jednom případě sourozenci a ve čtyřech případech spolupráci. Jednomu podnikateli se odcizili rodiče a sousedé. Tři podnikatelé se odcizili spolupráci, z toho dva uvedli přátele a jeden sousedy.

Tyto vztahy byly nahrazeny jinými vztahy, které doposud emocionálně nenahradily vztahy pracovní. Z uvedeného vyplývá, že podnikání často narušuje pracovní sociální vztahy.

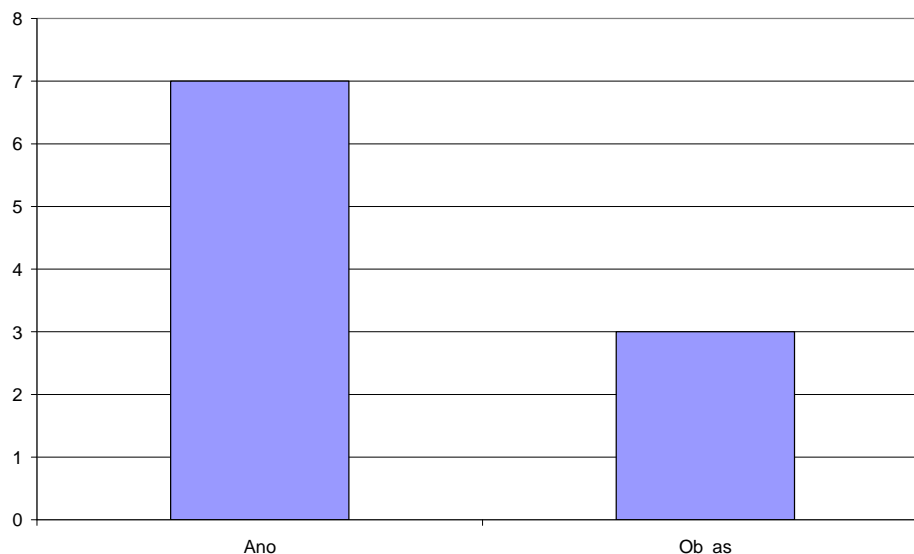
Graf 9: Odcizení po zahájení podnikání

Otázka: Máte obavy z budoucího vývoje společnosti?

Výsledek: Na tuto otázku odpovědělo všech deset respondentů ano. Je zřejmé, že mají obavy z budoucího vývoje společnosti.

Otázka: Ztrácíte motivaci podnikat?

Výsledek: Sedm respondentů odpovědělo ano, tři občas.

Graf 10: Ztráta motivace podnikat

2.2.10 Vliv v ku

P i podnikání hraje v k pom rn d leflitou roli. Osobn povafluji za ideální v k pro podnikání v k mezi 28 afl 32 roky. lov k v tomto období je aktivní, dosahuje vysokého výkonu, je psychicky odolný, má odvahu a sou asn jifl má ur itou pracovní zku-enost. V tomto období o ekává více odm n nefl trest a je ochoten více riskovat v r zných situacích. Je jifl pom rn socializován (projevují se jeho zájmy, návyky, hodnoty, postoje) a nadále si osvojuje zku-enosti, získává v domosti p i sociálním u ení. V tomto v ku má stanoveny cíle, p i emfl se u n j projevují ideály.

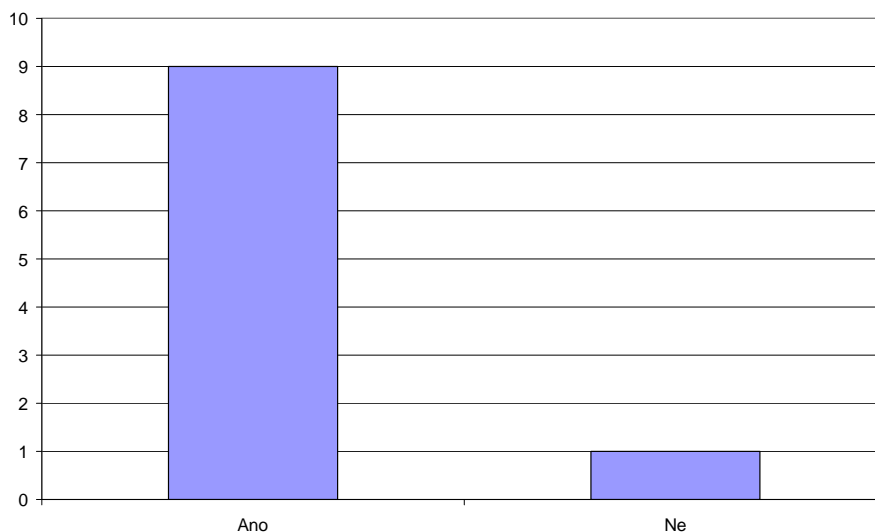
S p íbývajícím v kem a dal-í socializací dochází ke zm n (ztrát) ideál , usm rn ní cíl . lov k e-í problémy s v t-í flivotní zku-eností a je jifl dostate n ovlivn n sociálním posilováním, aby zváflil, zda p i ur itých situacích dosáhne odm ny, nebo trestu. Ve v ku do 35 let jsem m l nep im enou aspira ní úrove . Vyty oval jsem si vysoce náro né afl nesplnitelné cíle, které jsem dosahoval jen s maximálním nasazením (pracovní aktivitou sedm dn v týdnu po patnácti hodinách denn). Spln ní cíle p iná-elo uspokojení, ale d sledkem bylo ur ité odcizení rodiny.

Ve v ku 35 a více jsem jifl m l adekvátní úrove aspirace, vyty oval jsem náro né, ale splnitelné cíle. S p íbývajícím v kem ast ji analyzuji situaci, problémy e-ím s v t-í pracovní zku-eností. Pracovní výsledky jsou srovnatelné s výkonem v mlad-ím v ku, jelikofl sociální (pracovní) zku-enost usnad uje jít k cíli bez zbyte ných komplikací a umo fl uje nalézat mén náro ná e-ení problém . e-ení bývá

mén pracné, ale ú elné. Vy–í v k má nevýhodu v niř-í mí e odvahy a riskování. Tato nevýhoda je v–ak sou asn výhodou.

Otázka: Má v k vliv na Va-í motivaci p i podnikání?

Výsledek: Dev t dotazovaných odpov d lo ano, jeden ne (nejmlad-í respondent).

Graf 11: Vliv v ku na motivaci p i podnikání

2.2.11 Vliv náhody a –t stí

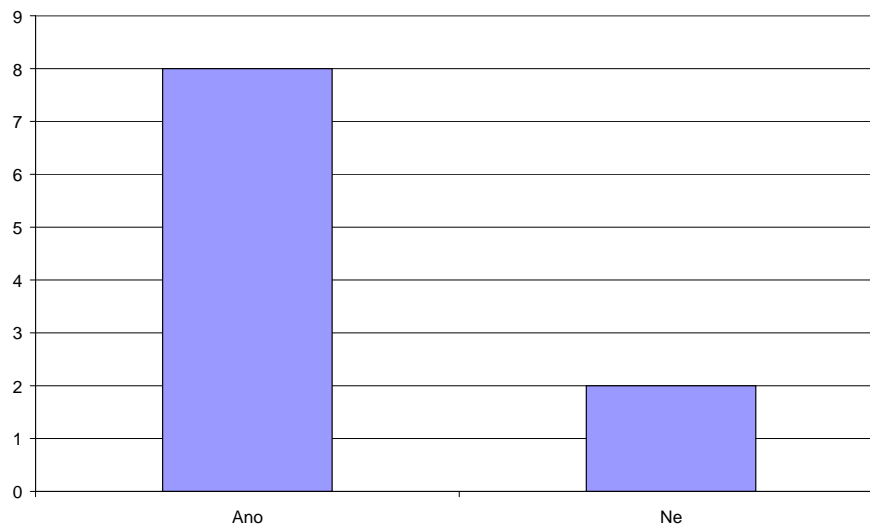
Na motivaci dle mého názoru p sobí také **náhoda a –t stí**, které lze za adit k atribu ním prvku m. V pr b hu podnikání jsem nebyl schopen dlouhodob p ekonat ur itou p ekářku (více jak dva roky), p estofe jsem spln ní cíle v noval maximální úsilí. Tuto jsem následn p ekonat souhrou šnáhod a –t stíõ b hem dvou hodin. Pokud se dlouhodob podnikateli vyhýbá –t stí, dochází ke ztrát motivace.

šP i in ti se kařdý m řl, jak ví a umí; naposledy v–ak na paní Fortun , koho ona k sob p ijíti chce neb nechce, záleřf. M ře–se podívati, jak to jde.õ šI vidím, ře tam jřf vý–e řládnych schod ani bran není, neřf kolo jakési ustavi n se to řcí, k n muřf kdo se p ipjal, vzh ru na podlahu vyne–en byl a tam teprve od paní Fortuny p ijat a dále pu–t n. šDole pak nemohl, kdo cht l, kola se chytiti, neřf koho k n mu ú ednice paní Fortuny, jménem Náhoda, p ivedla, aneb na n vsadila; jinému kařdému ruce sklouzly.õ³⁸

³⁸ KOMENSKÝ, Jan Ámos, *Labyrint sv ta a ráj srdce*, s. 138.

Otázka: Hodnotíte úspěchy, nebo neúspěchy při podnikání hlediskem náhody nebo štěstí?

Výsledek: Osm z deseti odpovědí bylo ano, dva respondenti nevěří v náhodu a štěstí.

Graf 12: Vliv štěstí a náhody při podnikání z pohledu respondentů

2.2.12 Vliv ztráty motivace na politickou orientaci

Otázka: Má ztráta motivace vliv na Váš politický názor?

Výsledek: Všechny deset dotazovaných volilo dříve ODS. V současné době se domnívají, že ODS nehájí zájmy drobných podnikatelů, podléhá vlivu malých stran a zvyhodňuje při hlasování v Poslanecké sněmovně velké firmy, církve, nadace. Z uvedeného důvodu jsou rozhodnuti v následujících volbách dát hlas 3krát krajní pravici, 2krát hlas levici a pět dotazovaných nepůjde k volbám.

Záv r

šMotivace je proces a sou asn i souhrn hybných sil nebo-li motiv , které aktivují a usm r ují chování, ur ují jeho intenzitu (míru úsilí vynaloženého na dosažení cíle a délku jeho trvání). Takto navozené chování sm uje k uspokojení ur ité pot eby, které je doprovázeno emo ním prožitkem, který slouží jako signál ur ité pot eby a stimuluje chování zam ené na její uspokojení.š³⁹

Vý-e uvedená definice m provázela celou mojí práci i -et ením, které jsem provedl. Na motivaci drobných podnikatel mají vliv **vnit ní i vn j-í podmínky** od politicko-ekonomických afl po biologické initele a sociální zku-enosti. Podnikání zasahuje emo ní stránku, p iná-í radosti i starosti.

Osobn jsem si uv domil, že nejd leflit j-í faktorem pro spln ní cíl mého podnikání byl **zdravotní stav a rodina** (manželka a d ti), ale také **náhoda a -t stí**. D leflitou roli sehrála **struktura mé osobnosti a sociální zku-enosti**. V souvislosti se ztrátou motivace drobných podnikatel **vznikají sociální rizika**. Mnoho drobných podnikatel uvafluje o ukon ení flivnosti. Je **ohroeno chudobou a balancuje na hranici bankrotu**.

Nízké zisky znamenají nízké odvody na d chodové poji-t ní. Nízké d chodové poji-t ní bude p í inou **d chodové chudoby** flivnostník (p estofe poctiv pracovali). Chudoba postihne také flivnostníky po úpadku. Existen ní problémy budou mít také ti, kte í ukon í nebo p eru-í flivnost z d vodu nedostatku zakázek a tvorby zisku. Toto ukon ení flivností u iní drobní podnikatelé afl po období bez zisk , ve kterém platili minimální sociální poji-t ní, ze kterého se jim bude vyplácet po p ihlá-ení na Ú adu práce podpora v nezam stanosti. Tato podpora bude tak nízká, že nezajistí základní flivotní pot eby a bude na úrovni podpory osob, které nikdy nepracovaly. flivnostníci nejsou zaji-t ni ani v dob nemoci.

P edstavitelé státu nepochopili, že nízké odvody daní ze strany flivnostník nejsou v d sledku nízkého procenta zdan ní, ale v d sledku p etrvávající krize, neú elného hospoda ení státu s nedostate nou kontrolou státních institucí a firem, chybným nastavením právních norem, ekonomickým zvýhod ováním vybraných

³⁹ VÍZDAL, Franti-ek, *Základy psychologie*, s.109.

podnik , mocenských elit a politických stran.

Stát má všechny znaky úpadku, je neekonomický, neproduktivní, neefektivní, neúspěšný. Zákonodárné a výkonné mocenské elity nezvládají sociální politiku, ve které kolabuje ekonomický nástroj. **Bez ekonomického nástroje není možné udržet sociální smír.**

Manipulací politici i média rozdělují společnost. Upoutávají pozornost obyčasnými jinými směry, neefektivností, postupné zcizování lidských práv a státního majetku. V průběhu studia v IMS jsem dospěl k názoru, že ztráta motivace se bude postupně týkat celé střední třídy. Stáváme se postupně státem chudých rodin s malými dluhy a chudých dlužníků .

Náprava současných situací nebude možná bez dostatečných ekonomických zdrojů a návratu k přirozenosti. Pro člověka je přirozená práce, proto nesmí být podporována zchálost. Lidem se musí vyplatit pracovat místo pobírání dávek. Stát musí zastavit zneuvěřování sociálních dávek, ale současně musí zamezit neoprávněným vysokým příjmům státních manažerů . O chudé a nezaměstnané se má starat obec, která má ke svým občanům blíže, zná místní podmínky a má dostatek zaměstnanců . Úspěšné práce přes velké pracovní vytížení svých zaměstnanců nejsou schopny řešit nezaměstnanost a chudobu. Pokud nedojde ke změně paradigmatu a nastavení hranic, budou se sociální problémy prohlubovat. Na změně se musí podílet i bohatí, kteří by se mohli dobrovolně vzdát části svých zisků (které nejsou schopni spotřebovat).

V rámci současných elit (bez rozdílu politických stran) hodnotím v souladu s *šParetovou teorií cirkulace elitō* jako šli-kyō, které se znemožnily. Tyto šli-kyō pravděpodobně tuto teorii neznají a neuvědomují si, že po nich nastoupí šlviō.

Možnosti působení sociální pedagogiky na zamezení ztráty motivace jsou omezené. Sociální pedagogové mohou své studenty usměrňovat v názorech na sociální problémy společnosti. Mohou ze svých studentů vytvářet morální občany a zaměstnance státu, kteří budou mít oči, aby viděli problémy společnosti. Budou mít uši, aby slyšeli náky spoluobčanů , budou mít ruce a srdce, aby spravedlnost hájili. Vyučující i řádcové musí najít osobní odvahu působit na morálku vládních elit a na média. Musí vyvinout tlak vedoucí ke změně paradigmatu, ke změně nastavení hranic od neefektivnosti k účelnosti. **Je nutné vychovat novou státní správu, která bude poctivě spravovat svůj majetek, bude podporovat zdravou rodinu, bude zodpovědná**

rozhodovat a dávat dobrý příklad celé společnosti. Z důvodu prevence je nutné prosadit zavedení předmětu sociální pedagogika do všech úrovní škol (od základních až po vysoké). Sociální pedagog by měl působit na každé škole a být garantem ochrany škole před jakýmkoliv útlakem. Současně by měl být garantem morálního, právního a ekonomického vzdělání školy.

Problémy společnosti jsou příliš velké na to, aby je bylo možné popsat v této práci. Největší problém ztráty motivace jsem registroval u spoluobčanů, kteří jsou již ohroženi nebo zasaženi chudobou.

Očekávám, že ekonomická recese bude dlouhodobá, ekonomické propady nastávají a vztahy. V této souvislosti bude docházet ke zvýšenému počtu sebevražd, jak tomu bylo při všech dosavadních hospodářských krizích. Při necitlivých postupech různých vymahatelských skupin proti lidem neoprávněně zasaženým chudobou může **docházet k sebevraždám se znaky terorismu**. V případech, kdy lidé budou mít pocit nespravedlnosti, budou vyvíjet přirozené lidské právo na odpor, což při splnění určitých pravidel připouští LZPS.

Sociologické zjištění z hlediska přesnosti (reliability) je vzhledem k nízkému počtu respondentů malé. Z hlediska správnosti (validity) bylo zjištění zaměřeno na jednu skupinu obyvatel státu. Z uvedených důvodů se domnívám, že je vhodné na téma ztráty motivace provést celostátní výzkum, který bude zaměřen na celou populaci.

Věřím, že všichni absolventi Institutu mezioborových studií a dalších škol zvládnou tíhu svého budoucího postavení, moci, peněz a případné slávy.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Zákony, právní předpisy

- Ústavní zákon NR . 1/1993 Sb., Ústava české republiky
- Usnesení předsednictva české národní rady ze dne 16. prosince 1992 . 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
- Zákon . 200/1990 Sb., o postupcích
- Zákon . 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
- Zákon . 586/1992 Sb., o dani z příjmů
- Zákon . 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- Zákon . 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění
- Zákon . 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům
- Zákon . 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- Zákon . 262/2006 Sb., zákoník práce

Knihy, syntetické práce a monografie

- BURIÁNEK, Jiří. *Sociologie pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: Fortuna, 2001.
- AKA, Otto. *Psychologie vrstev duševního dělení osobnosti a jejich autodiagnostika*. Brno: Masarykova universita, Doplněk, 2002. ISBN 80-7239-107-0.
- ÁP, Jan. *Psychologie mnohostranného vývoje člověka*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990. ISBN 80-04-22967-0.
- GREGAR, Aleš; EHOŠ, Antonín; HUGUT, Zdeněk. *Personální management*. Brno: Institut mezioborových studií, BonnyPress, 2012.
- KOMENSKÝ, Jan Amos. *Labyrint světa a ráj srdce*. Praha: Kalich, 1948.
- LANDES, David S. *Bohatství a bída národů*. Brno: BB/art, 2004. ISBN 80-7341-291-8.

- MATOUŠEK, Oldřich aj. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2001. IBSN 978-80-736-502-8.
- MÜLLER, Lutz; MÜLLER, Anette. *Slovník analytické psychologie*. Praha: Portál, 2006. IBSN 80-7178-863-5.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. Praha: Nakladatelství Academia, 2009. IBSN 978-80-200-1690-9.
- *Edice ÚZ . 843*. Ostrava: Nakladatelství Sagit, 2011. IBSN 978-80-7208-863-8.
- VÍZDAL, František. *Sociální psychologie I*. Brno: Institut mezioborových studií, BonnyPress, 2010.
- VÍZDAL, František. *Techniky poznávání osobnosti*. Brno: Institut mezioborových studií, BonnyPress, 2005.
- VÍZDAL, František. *Základy psychologie*. Brno: Institut mezioborových studií, BonnyPress, 2009.
- *V-eobecná encyklopedie 5*, Praha: Diderot, 1999, IBSN 80-902555-7-4.

asopisy a jiné zdroje

- STRNADOVÁ, Barbora. *e-tí flivnostníci mají nejnífl-í dan , balí ek to nezmní*. *Hospodá ské noviny*. 2. 1. 2013, s. 4. ISSN 0862-9587.
- RODRIGUEZ, Veronika. *Jeden ú edník, dva platy*. *Lidové noviny*. 7. 2. 2013, s. 4. ISSN 0862-5921.

Informace z internetu

- Motivace. *Wikipedie* [online]. [cit. 8. 1. 2013]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Motivace>>.
- Emanuel Rádl. *Wikipedie* [online]. [cit. 12. 1. 2013]. Dostupný z WWW:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Emanuel_R%c3%a1d>.

- Výroční zpráva 2011. *BIS* [online]. [cit. 20. 1. 2013]. Dostupný z WWW: <<http://www.bis.cz/n/2012-08-22-vyrocní-zprava-2011.html>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BIS	Bezpečnostní informační služba
CK	Cestovní kancelář
R	Česká republika
SÚ	Český statistický úřad
SSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DPMB	Dopravní podnik města Brna
DPH	Daně z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
ERG	Potřebí existenci, vztahové, r stové
FO	Fyzická osoba
FÚ	Finanční úřad
IMS	Institut mezioborových studií Brno
KHS	Krajská hygienická stanice
KN	Katastr nemovitostí
KS	Krajský soud
KÚ	Katastrální úřad
LZPS	Listina základních práv a svobod
MSSZ	Ministerská správa sociálního zabezpečení
ODS	Občanská demokratická strana
OSA	Ochranný svaz autorský
OSV	Osoba samostatně výdělečně činná
ÚZ	Úplné znění
fiÚ	řivnostenský úřad

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Srovnání platby zam stnance a OSV

27

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Pohled rozložený dle lefilitosti získání finančních zdrojů	21
Graf 2: Rozložený dle vod k zahájení podnikání	22
Graf 3: Navrácení majetku v restitucích	22
Graf 4: Touha po samostatnosti a nezávislosti	23
Graf 5: Manipulace médií s informacemi	32
Graf 6: Rozložený dle lefilitosti ztráty motivace při partnerských nedorozuměních	34
Graf 7: Splnění cíle	35
Graf 8: Rozložený dle věry ve státní instituce	43
Graf 9: Odcizení po zahájení podnikání	49
Graf 10: Ztráta motivace podnikat	50
Graf 11: Vliv věku na motivaci při podnikání	51
Graf 12: Vliv četnosti náhody při podnikání z pohledu respondentů	52